

**BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLETI
ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE**Szám: ESZB*2165-103*...../2017

Ülés időpontja: 2017. április 26.

Hiv. sz. 5/90-29/2017

ESZB ülés váma: 2164-6/2017.

(Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály)

ELŐTERJESZTÉS**az Egyesített Szociális Intézmény szakmai programjának jóváhagyásáról, szakmai munkájának értékeléséről és törvényességi ellenőrzéséről****Tisztelt Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság!**

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 92/B. § (1) bekezdés b)-d) pontjai a fenntartó feladatkörébe utalják a szociális intézmények beszámoltatását, a szakmai program elfogadását és az intézmény működése törvényességének ellenőrzését. Kerületünkben a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet 11. §-a ezt a hatáskört a Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottsághoz telepítette.

Az Egyesített Szociális Intézmény (továbbiakban: ESZI) igazgatója elkészítette az intézmény 2016. évi szakmai munkájáról a beszámolót (1. melléklet), és a Szakmai Programhoz igazodó 2017. évi feladatok munkatervét (2. melléklet).

Tájékoztatom a tisztelt Bizottságot, hogy az elmúlt évben az ESZI-ben a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal és a Magyar Államkincstár egy-egy alkalommal végzett ellenőrzést. Az ellenőrzések nem tártak fel hiányosságot, illetve szabályszerűtlenséget.

A Fővárosi Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala 2015 év végén ellenőrizte a FIÓKA Gyermek- és Ifjúságvédelmi Központ működését. Az ellenőrzés eredményeként a Kolozsvár utcai telephelyre vonatkozóan a következőket állapította meg: „Az intézményben festés, felújítás, renoválás szükséges. A szolgáltatás teljes átköltötése indokolt lenne egy nagyobb és korszerűbb épületbe, a minimum környezeti feltételek meglétéhez. A jelenlegi állapot szinte a minimum követelményeknek sem felel meg, sem a dolgozók munkakörülményeit, sem a szolgáltatás nyújtásának körülményeit tekintve.” A Képviselő-testület a 489/2016. (X.4.) ök. számú határozatával úgy döntött, hogy a FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ a Budapest XV., Árendás köz 4. szám alatti ingatlanba költözik. A döntésről szóló tájékoztatást a Kormányhivatal elfogadta és a hivatalból indított ellenőrzési eljárást megszüntette.

A Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály intézményi referense 2017. február hónapban ellenőrizte az intézmény működésének törvényességét (3. melléklet).

A törvényességi ellenőrzés megállapításai:

- az értékelési, ellenőrzési időszakban az intézmény tevékenysége megfelelt a jogszabályi előírásoknak,
- az ESZI és telephelyei a munkavégzéshez szükséges működési engedélyekkel rendelkeznek,

- az intézmény rendelkezik a jogszabályban előírt szabályzatokkal (ügyszerkeztetés, anyaggazdálkodás, selejtezés stb.),
- az intézményben a tárgyi feltételek megfelelnek a jogszabályi előírásoknak, igazodnak az ellátottak egészségi állapotához, életkorához,
- a személyi állomány szakképzettsége, a szakemberek képzése és továbbképzése megfelel a jogszabályi előírásoknak,
- a jogszabályokban előírt nyilvántartásokat megfelelően, naprakészen, egységesen vezetik, tartalmuk megfelel az előírásoknak,
- a vizsgált időszakban az intézmény tevékenysége megfelel a működési engedélyben foglaltaknak.

Összességében megállapítható, hogy az intézmény rendelkezik a működéséhez szükséges jogszabályi, személyi és tárgyi feltételekkel. Az ESZI telephelyeivel ellátja a vonatkozó jogszabályban kötelezően előírt, valamint az önként vállalt ellátási formákat, az intézmény által nyújtott szolgáltatások minden érintett számára elérhetők. A működés ellenőrzése során jogszabálysértést nem tapasztaltunk.

Kérem, hogy a tisztelt Bizottság a beszámolót és a szakmai programot vitassa meg, értékelje az Egyesített Szociális Intézmény működésének törvényességét a mellékelt ellenőrzési anyag alapján, és fogadja el a határozati javaslatokat.

Budapest, 2017. április 20.

Hajdu László
polgármester

Mellékletek: 1. az ESZI igazgatójának szakmai beszámolója,
2. az intézmény éves munkaterve,
3. a Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály törvényességi ellenőrzéséről készült összefoglaló.

1. **Témafelelős:** Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály
2. **Egveztetésre megküldve:** 2017. április.....nap
Németh Angéla alpolgármester
3. **Jegyzői láttamozás:** 2017. április ...19... nap Aláírás:
4. **Meghívandók:** Gráczer Irma igazgató
5. **Az előterjesztést kapják:** -

Határozati javaslatok:

A Bizottság úgy dönt, hogy

(1) az Egyesített Szociális Intézmény szakmai munkájának eredményességét az igazgató 2016. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámolója alapján megfelelőnek értékeli.

Határidő: 2017. április 26.

Felelős: polgármester

(2) jóváhagyja az Egyesített Szociális Intézmény igazgatója által készített szakmai programot, az ahhoz kapcsolódó 2017. évi munkatervet és annak ütemezését.

Határidő: 2017. április 26.

Felelős: polgármester

(3) a felügyeleti törvényességi ellenőrzés alapján megállapítja, hogy az Egyesített Szociális Intézmény a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően látja el tevékenységét, működése törvényes.

Határidő: 2017. április 26.

Felelős: polgármester

A döntés alapjául szolgáló jogszabályhelyek:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. § (1) bek. b)-d) pontjai,

- a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet 11. § (1) bek.

A határozatok elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges!

Egyesített Szociális Intézmény
1157 Budapest, Árendás köz 4-6.
www.eszixv.hu

Területi Gondozás
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona
Fejlesztő Gondozó Központ
Család- és Gyermejkölési Központ

Szakmai Beszámoló

2016. év

Az **Egyesített Szociális Intézmény** Szakmai Programja az elmúlt évben áprilisban és decemberben is módosításra került. Az Alapító Okirat változásainak, a jogszabályok változásainak és a középtávú intézményfejlesztésnek megfelelően történt aktualizálás a Szakmai Program és annak mellékletei tartalmában.

Főbb külső ellenőrzések

- **Február:** BFKH XIV. Kerületi Népegészségügyi Osztálya közegészségügyi ellenőrzést tartott a Gondozó Házban, ahol az ellenőrzés során hibát nem találtak.
- **Március:** Az NRSZH Szociális Hatósági Főosztálya ellenőrzést tartott a szociális foglalkoztatás jogszerű működésének vonatkozásában. Ellenőrizte a jogszabályban foglalt rendelkezések betartását. Az ellenőrzés során három észrevételt tettek, melyekre az intézmény nyilatkozatot tett. Az NRSZH a 2016. októberben megállapította, hogy a fenntartó, illetve az intézmény a megtett intézkedéseivel a kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, a hatósági ellenőrzést lezárta.
- **Május:** A MÁK Budapesti és Pest Megyei Igazgatósága ellenőrizte a szociális foglalkoztatás és az utcai szociális munka feladatellátását. Az ellenőrzés célja a 2015. január 1-től 2015. december 31-ig terjedő időszakban az NRSZH-val kötött finanszírozási/támogatási szerződések alapján igénybevett támogatás elszámolásának szabályszerűsége, a közölt adatok valódiságának, a felhasználás jogszerűségének vizsgálata volt. Az Igazgatóság megállapította, hogy a Fenntartó 2015. évre vonatkozóan teljesítette a Finanszírozás szerződésben vállalt kötelezettségeit és feladatmutatót.
- **A BFKH Gyámügyi és Gyermekvédelmi Osztálya** 2015 decemberében tartott még a FIÓKA Gyermek- és Ifjúságvédelmi Központban ellenőrzést, amely részeként megállapította, hogy a Kolozsvár utcában: *„Az intézményben festés, felújítás, renoválás szükséges. A szolgáltatás teljes átköltöztetése indokolt lenne egy nagyobb és korszerűbb épületbe, a minimum környezeti feltételek meglétéhez. A jelenlegi állapot szinte a minimum követelményeknek sem felel meg, sem a dolgozók munkakörülményeit, sem a szolgáltatás nyújtásának körülményeit tekintve.”* A Képviselő-testület a 489/2016. (X.4.) ök. számú határozatával úgy döntött, hogy a FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ a XV. Árendás köz 4. sz. alatti ingatlanba költözik. A döntésről szóló tájékoztatást a Kormányhivatal elfogadta és a hivatalból indított ellenőrzési eljárást megszüntette.

A 2016. évi főbb fejlesztési területek
ESZI Központ infrastrukturális fejlesztése, átköltöztetése a XV. Árendás közbe
Teljesítményértékelés fejlesztése
ÉNO infrastrukturális fejlesztése, alapterület bővítése
Az ÉNO szociális foglalkoztatásának fejlesztése, felkészülés a fejlesztő foglalkoztatás kialakítására
Területi Gondozás: a demens betegek nappali ellátás személyi feltételeinek kialakítása
Területi Gondozás: Kontyfa utcai épület felújítása, átépítése I. üteme
Házi Gondozó Szolgálat: házi segítségnyújtás megújítása
Család- és Gyermekjóléti Központ: tanácsadások, utcai ifjúságsegítő munka, prevenciók programok
GYIÖK, KEF programokban való részvétel, hálózatépítés
Civil szervezetekkel való együttműködés fejlesztése

I. sz. táblázat, forrás: ESZI 2017

Munkaügyi jellemzők

Tavaly az **engedélyezett álláshelyek** száma az Egyesített Szociális Intézményben **150** volt. Ebből a létszámból 2016. december 31-én összesen 5,75 álláshely volt betöltetlen, 8 fő GYED-en, GYES-en vagy GYET-en lévő munkavállaló volt.

Az álláshelyek egységek közötti megoszlása, 2016. év		
Egység, telephely	Álláshely (fő)	Munkakör
ESZI Központ	7	igazgató, munkaügyi ügyintéző, pénztáros / gazdasági ügyintéző, pénzügyi ügyintéző, gépkocsivezető, technikai dolgozó
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO)	17 + 1 (pályázat terhére)	egységvezető, gyógypedagógus, pszichológiai tanácsadó, szociális gondozó, segédgondozó, szociális segítő, technikai dolgozó
Fejlesztő Gondozó Központ (FENO)	23,5	egységvezető, gyógypedagógus, gyógypedagógiai asszisztens, szociális gondozó, konduktor, terápiás munkatárs, szociális segítő, technikai dolgozó
Gondozó Ház	8	egységvezető, mentálhigiénés asszisztens, szociális gondozó, technikai dolgozó
Házi Gondozó Szolgálat	28,75	szociális munkás, szociális gondozó, mentálhigiénés munkatárs, szociális asszisztens, gyógytornász
Idősek Klubja, Szociális Konyha	12,75	szociális munkás, szociális gondozó, szociális, mentálhigiénés munkatárs, szociális segítő, technikai dolgozó
„FIÓKA” Család- és Gyermekjóléti Központ	13,5	esetmenedzser, tanácsadó, szociális asszisztens, technikai dolgozó
Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ	27,5	egységvezető, családsegítő, tanácsadó, szociális asszisztens
Nappali Melegedő	3	szociális segítő, szociális, mentálhigiénés munkatárs
Utcai Gondozó Szolgálat	4	utcai szociális munkás, szociális segítő
Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája (MUFTI)	4	családsegítő, szociális asszisztens

2. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2017

Az ESZI-ben tavaly **27 fő** közalkalmazotti jogviszonya szűnt meg és **26 fővel** kötött az ESZI új közalkalmazotti munkaviszonyra szóló szerződést. Betegszabadság miatt **759 napot**, táppénz és gyermekápolási táppénz miatt **1094 napot** hiányoztak a munkatársak. Gyes-en havi átlagban 8 fő, tartós táppénzen 8 fő volt. 2016. január 1-december 31-e között teljesített túlórák száma **2.113 óra** volt, ebből a hétfégi ügyelet **2.013 óra** volt.

Az ESZI egyes munkaügyi jellemzői			
Munkaügyi adat neve	2014. év	2015. év	2016. év
Közalkalmazotti jogviszony megszűnése (fő)	31	28	27
Közalkalmazotti jogviszony keletkezése (fő)	21	22	26
Betegszabadság (nap)	608	539	759
Táppénz (nap)	921	858	1.094
Túlóra (óra)	1.904	1.862	2.113
Hétfégi ügyeleti idő (óra)	1.823	1.882	2.013

3. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2017

Felsőfokú állami iskolai végzettsége **71,5 főnek** van. Szakmai felsőfokú képesítése **22,75 főnek** van, középfokú képesítéssel **45,25 fő** rendelkezik. 10,5 főnek nincs szakképesítése, ők általában képesítést nem igénylő munkakörben vannak foglalkoztatva. 2016-ban 2 fő járt iskolarendszerű

képzésbe, 2 fő felsőfokú képesítést fog megszerezni. Tavaly is részt vettek a kollégák a kötelezően előírt továbbképzéseken. A felsőfokú végzettségük 553 kreditpontot, a középfokú végzettségük 560 pontot szereztek, 17 fő zárta le a hatéves képzési időszakát.

Az ESZI munkavállalóinak képesítési, szakképzettségi, képzési jellemzői			
Végzettség, képzés neve	2014. év	2015. év	2016. év
Felsőfokú végzettség (fő)	69,5	68,5	71,5
Szakmai felsőfokú szakképesítés (fő)	22,75	22,75	22,75
Középfokú szakképesítés (fő)	47,25	48,25	45,25
Nincs szakképesítése (fő)	10,5	10,5	10,5
Iskolarendszeren belüli továbbképzésen való részvétel (fő)	4	3	2
Kötelező szakmai továbbképzési időszak lezárása (fő)	7	7	17

4. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2017

Az ESZI munkavállalóinak főbb bérügyi jellemzői			
Bér típusa	2014. év	2015. év	2016. év
Minimálbéren alkalmazottak száma (fő)	11	11	11
Garantált bérminimumi bérkiegészítésben részesülők száma (fő)	78	72	95

5. táblázat, forrás: ESZI Központ, 2017

Az ESZI-ben minimálbért (111.000.-Ft) kereső közalkalmazott **11 fő** volt. A szakképzetteknek járó minimálbér (129.000.-Ft) eléréséhez **95 fő** kapott bérkiegészítést. Személyi bére **44 főnek** volt. Az ÉNO-ban a Szociális foglalkoztatásban munkát végzők minimálbéren voltak foglalkoztatva.

A szociális ellátás átlagos bérei a közszféráénak még a felét sem érték el tavaly. Az elmúlt négy év alatt ezer forintot nött az átlag. A szociális ellátás helyzete és a bérek évek óta vitatémát jelentenek, de messze nem tűnik megoldottnak a szociális területen dolgozók helyzete, miközben az oktatásban és az egészségügyben több változás történt a béremelések tekintetében. 2012 és 2016 között a szociális ellátásban dolgozók átlagos éves nettó bére 72.000.-Ft-ról 73.000.-Ft-ra változott.

Területi Gondozás

Területi Gondozás főbb forgalmi adatai			
Szolgáltatás neve	2014. év	2015. év	2016. év
Étkeztetés (fő)	495	445	370
Házi segítségnyújtás (fő)	285	265	146
Gyógytorna (alkalom)	594	507	635
Gondozó Ház (fő)	24	18	24
Idősek Klubja (fő)	294	281	295
Házi gyermekfelügyelet (fő)	8	3	0
Környezettanulmány végzése (alkalom)	231	31	138

6. táblázat, forrás: Területi Gondozás, 2017

Étkeztetés

Az étkeztetést a **Területi Gondozás** három módon biztosítja:

- helyben fogyasztással,
- elvitellel,
- házhozszállítással.

Az étkezést igénybe vevők száma az előző évhez képest ismét csökkent. A helyben fogyasztók vagy az ételt saját **maguk által elvitt** kliensek létszáma **170-re**, a **lakásra szállított** étkeztetésben részesülők létszáma **200-ra** csökkent. A szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV.4.) ök. helyi rendelet 8. §-a alapján ingyenes étkeztetésben azok is részesülhetnek, akik a Család- és Gyermekjóléti Központ vezetőjének írásbeli javaslata szerint, bár jövedelemmel rendelkeztek, de önmaguk illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről tartósan vagy átmeneti jelleggel nem voltak képesek gondoskodni. 2016. decemberben végrehajtott rendeletmódosítás során ezt a szolgáltatást a javaslatot tevő igazolása alapján 12 hónapon belül két hónapig lehet igénybe venni, mely időtartam legfeljebb 1 alkalommal - a polgármester által lefolytatott jövedelem vizsgálatot követően - hosszabbítható meg további 2 hónappal. Az ebéd házhoz szállítása gépkocsival történik, közvetlenül a főzőkonyháról. Az igénybe vevők menürendszer alapján saját maguknak választják ki az ebédet. Lehetőség van cukorbeteg és epekímélő diétás étkezésre is. Az Idősek Klubjába járó klubtagoknak is rendelkezésre áll a hétfégi étkeztetés. A klubok (havi váltásban) 8-12-óráig hétfégén is nyitva tartanak, így biztosítva az ebéd elvitelét.

Az egész év jellemzője volt, hogy a Junior Vendéglátó Zrt. által főzött és kiszállított, az új ízek, és az új konyhatechnológia alapján készülő ételek megszokása és elfogadása jelentős problémát okozott az étkeztetésben részesülők körében. A helyzet javulása érdekében több intézkedésre is sor került:

- A szolgáltatást igénybe vevők részére részletes írásos tájékoztatás kiküldésére került sor, részletesen leírva az új konyhatechnológiával kapcsolatos információkat.
- A beérkező panaszokat összesítették a munkatársak és hetente e-mailben megküldték a szolgáltató számára.
- Többször is személyes egyeztetés volt a szolgáltatóval, fel lett szólítva, hogy a jogos és kezelhető panaszok tekintetében tegye meg a szükséges változtatásokat.

Területi Gondozás				
Étkeztetés lemondásának oka, 2016. év				
Étkeztetés típusa	elköltözött a kerületből	minőségi kifogások	elhalálozás	egyéb okok (eü. állapot)
elvitel	8	15	4	1
házhozszállítás	6	13	6	1
helyben étkezés	2	8	1	0
Összesen	16	36	11	2

7. táblázat, forrás: Területi Gondozás, 2017

Közösségi étkeztetés

A Spirálház műszaki munkálatai miatt a Pajtás étterem 2016 nyarán hosszabb ideig be volt zárva. Pajtás étterem szeptember 19-től fogadta ismét az étkezőket. A Pajtás étterem ad helyet az ún. közösségi étkezésnek, amely kedvezményes térítés ellenében nyújt ebédelési lehetőséget. Az étterem minden hétköznap 11 órától 15 óráig tart nyitva. Két menüből lehet választani, amit helyben elfogyasztanak, vagy az ingyen biztosított dobozokban elvisznek. Lehetőség van minden hétfőn és kedden a napi, heti, vagy havi ebéd-befizetésre. 2016-ban új igénybe vevőként **3.247 fő** kerületi lakos regisztrált a Pajtás étteremben, összesen **2.891 fő** vette igénybe az étkezést, ami **19.462** eladott **adagot** jelent.

2016. szeptembertől új szolgáltató került kiválasztásra, melynek következtében a Kórház és Menzaétkeztetés Kft.-vel (KEM konyha) megkötött szerződés alapján bruttó 535.-Ft-ról bruttó 686.-Ft-ra emelkedett a közösségi étkezés térítési díja. Az áremelés miatt a közösségi étkezést igénybe vevők létszáma lecsökkent. A betérők létszámának növekedése érdekében az

Életképek kerületi újságban és a Liftreklám Kft. által 196 társasházi liftben lett elhelyezve figyelemfelhívó hirdetés.

Intézményen kívüli gyermekétkeztetés

A tavaszi, őszi és téli tanítási szünetben a kerületben élő gyermekek szünidei étkeztetése is a Pajtás étteremben valósult meg. A nyári szünidei gyermekétkeztetést 06.20-08.31-ig a Kontyfa utcai iskolában és az az Arany János utcai Idősek Klubjában biztosították munkatársaink. A nyári gyermekétkeztetést **133 gyermek** vette igénybe.

Házi segítségnyújtás

Saját lakókörnyezetükben, területi gondozók segítségével biztosítja a Területi Gondozás az önálló életvitel fenntartását azok számára, akik szociálisan rászorultak, vagy akiknek egészségi állapota ezt indokolja. A házi segítségnyújtás keretébe tartozó gyakoribb gondozási tevékenységek:

- folyamatos segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása,
- az orvos előírása szerinti alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása,
- gyógytorna,
- személyi és lakókörnyezeti higiéné kialakítása, megtartása,
- közreműködés az igénylő háztartási tevékenységeiben,
- segítségnyújtás az igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásában,
- veszélyhelyzet kialakulásának megelőzése, veszélyhelyzet elhárítása,
- más szociális ellátásokhoz jutás segítése.

A leggyakrabban igényelt szolgáltatások: bevásárlás, gyógyszer kiváltás, gyógyszerek adagolása, vérnyomásmérés és vércukorszint ellenőrzés, fürdetés, ágyazás, ágyneműcsere, takarítás, etetés, csekk feladása, egyéb ügyintézés, orvoshoz szállítás, kísérés. 2016. januártól a szociális segítség és a személyi gondozás keretébe tartozó tevékenységek elváltak egymástól. Tavaly **146 fő** vette igénybe a **házi segítségnyújtást**, 16 fő szociális segítségben, 130 fő személyi gondozásban és szociális segítségben is részesült. Összesen 85 fő került ki a rendszerből (pl. elhalálozás vagy a kerületből történő elköltözés). A gyógytornát **635 alkalommal** vették igénybe.

Házi gyermekfelügyelet

2006 óta a Területi Gondozás biztosította a házi gyermekfelügyeletet. A gondozó a család otthonában nyújt segítséget a gyerekeket felügyelő és a gyerekek körüli teendők ellátásában. 2016-ban egyáltalán nem volt igénybe vevője ennek a szolgáltatásnak, így lehetőség nyílt a felszabaduló szabad emberi erőforrás-kapacitást átcsoportosítani a jogszabályok által előírt módon a demens betegek nappali ellátásának megszervezéséhez.

Gondozó Ház

A Gondozó Ház az újjalotai Nyugdíjsház épületében található, ahol három lakrészben végzik a gondozási feladatokat. Az átmeneti otthonban olyan 18. életévüket betöltött kerületi lakosok elhelyezése biztosítható, akik önmagukról átmenetileg nem képesek gondoskodni. Az ellátásnak feltétele, hogy az igénylő részben önálló legyen, ne igényeljen állandó egészségügyi ellátást, mivel ennek feltételei nem adóttak. Ez az átmeneti ellátási forma egy évig vehető igénybe, de indokolt esetben további egy évvel meghosszabbítható. Az elmúlt év folyamán összesen **24 fő** vette igénybe az átmeneti otthoni szolgáltatást, közülük 12 fő került ki a gondozásból a következő okok miatt: 4 fő saját otthonába távozott, 6 fő véglegesen idősek otthonába költözött, 1 fő nyugdíjsházba költözött, 1 fő elhalálozott. 2016-ban 29 fő érdeklődött közepesen súlyos vagy súlyos demens hozzátartozója elhelyezésének lehetőségéről. Sajnos a jelenlegi intézményi, környezeti adottságok miatt a Gondozó Ház nem tudja fogadni a bentlakásos ellátásra szoruló demenciával élő időseket. Ez a helyzet akkor változik meg jelentősen, amikor megvalósul a volt ÉPK területén tervezett átmeneti idősothon kialakítása a 3-as épületben.

Idősek Klubja, demens betegek nappali ellátás

A nappali ellátást nyújtó intézmények elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosítanak lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Ez a gondozási forma elsősorban azoknak való, akik megőrizték járó- és tájékozódó képességüket, el tudnak járni a klubba és onnan haza. Az idősek klubjainak látogatása az ellátottak számára fontos napi programot jelent, segít az elszigetelődés megelőzésében, lehetőséget nyújt társas kapcsolatok kialakítására. Nyílt napokat is szerveztek a klubok különböző szabadidős programok lehetőségével pl. csontkovács, jóga bemutató, életmód tanácsok, ping-pong bajnokság. 2016-ban a nappali ellátásban részesülők létszáma **295 fő** volt, ebből **18 fő** étkezett a klubokban. Tavaly is megfigyelhető volt, hogy a klubok által nyújtott különböző szolgáltatásokat (gyógytorna, tánc, jóga, klubnapok) a klubtagok nagy létszámban vették igénybe. Nagyon jól kihasználták a klubtagsági kártyát, ami átjárhatóságot biztosít a klubok között. Augusztusban és szeptemberben megtörtént a Kontyfa utcai Idősek Klubjában annak az épületrésznek a felújítása, ahol 12 fő demens beteg nappali elhelyezését lehet biztosítani. Ezután történt meg az intézmény bútorainak és eszközeinek a beszerzése. Ezzel párhuzamosan folyamatos tájékoztatást adtak a munkatársak a kerületi lakosok számára az új szolgáltatásáról (helyi sajtó, tv, szórólap, Alzheimer Café). A hozzátartozóknak lehetősége volt az előzetes regisztrációra. A munkatársak felkészítése már korábban, az év elején megkezdődött. Többen szakmai tanulmányúton vettek részt áprilisban Strasbourg város Geriátria Központjában, valamint több demensekkel foglalkozó intézményében. Ezt követően májusban került megszervezésre az „Interprofesszionális szemléletű demens ellátás alternatívái” c. szakmai továbbképzés. A képzés helyszíne az Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ volt. Az ESZI munkatársai közül 25 fő vett részt a tanfolyamon. December elején a Területi Gondozás munkatársainak, a kerületi nyugdíjas klubok és szervezetek tagjainak lehetősége volt részt venni egy ausztriai tanulmányúton, ahol egy Bécs XIII. kerületében működő állami fenntartású idősek otthonába látogatott el a csoport.

Egyéb szakmai tevékenység

- **Környezettanulmányok** készítése. 2016-ban **138 alkalommal** készítettek a munkatársak környezettanulmányt az ápolási díjak elbírálása, felülvizsgálata során a Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály felkérésére.

A munkatársak több kerületi program, rendezvény megszervezésében, lebonyolításában közreműködtek:

- **Idősbarát Vállalkozások** c. programról informálták a kerületi vállalkozókat, lakosokat, hogy minél többen vehessék igénybe a 60+ „Levendula” kedvezménykártya által biztosított lehetőségeket.
- **„Levendula” az Aktív idősor Egyeteme** c. előadássorozatot népszerűsítették a klubtagok körében. 2016. évben 8 előadás valósult meg.
- **Alzheimer Café:** Alzheimer Kávézónak nevezik világszerte azokat a rendszeresen, havonta mindig azonos napon és órában megtartott összejöveteleket, kötetlen, családias hangulatú találkozókat, amelyeken a szellemi leépüléssel érintett betegek és családtagjaik beszélgethetnek egymással. Alzheimer betegek családtagjai megoszthatják egymással tapasztalataikat, a sorstársaktól lelki támogatást kaphatnak és szakemberektől is tanácsot kérhetnek. Az ESZI tavaly márciusban csatlakozott ehhez a hálózathoz, összesen **6 alkalommal** került sor ilyen találkozásra a Pajtás étteremben. A Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai hozzátartozói csoportot indítottak az Alzheimer korrall küzdők családtagjai, hozzátartozói részére.
- **Levendula szüret - kirándulás Tihanyba:** A 2x1 napos autóbuzsós kiránduláson **112 fő** vett részt.
- **„Az én nagyim” - selfie pályázat:** A Területi Gondozás által meghirdetett pályázatra **50 fő** jelentkezett. A képekből mindenki számára kitűnt a jó kapcsolat unokák és

nagyszüleik között. A zsűri nem csak a témaválasztást, hanem a képek minőségét, a kompozíciót is értékelte.

- **Szűrővizsgálat:** Az „Életet az éveknek” Nyugdíjas Egyesülettel és a Richter Gedeon Gyógyszergyárral együttműködve szervezett szűrővizsgálat (memória, érzékület, csontritkulás) a Klebelsberg utcai Idősek Klubjában került megrendezésre, **120 fő** részvételével.
- **Karácsonyi hidegtálak versenye - Nagyi szakácskönyve** c. rendezvény decemberben a Csokonai Kulturális és Sport Központban zajlott. Karácsonyi hidegtálakkal lehetett nevezni, melyet a fotózás és a zsűri értékelése után a résztvevők és a vendégek közösen elfogyaszthattak. Ajándécsomagot kaptak a csapatok, melyben a 2015. évi Süss nagyi vetélkedő receptjeiből készült szakácskönyv is megtalálható volt.
- Az **Életképek** kerületi újságban megjelenő **60+ mellékletben** tavaly is rendszeresen jelentek meg információk a Területi Gondozás tevékenységéről.
- Az **ESZI honlapján** folyamatosan elérhetőek a Területi Gondozás szolgáltatásairól az információk és egyéb hasznos tanácsok az idősekkel való foglalkozáshoz.

Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Szolgáltatási formák: 2016-ban a 255 munkanapból **250 munkanapon** nyújtott folyamatos ellátást, **2428 órában**. A szolgáltatás a **nappali ellátás** mellett, ellátta **tanácsadási és mentori** feladatát a hozzáforduló fogyatékkal élők és családjaik tekintetében. **Szociális foglalkoztatás** keretében, **24 főt** foglalkoztattak. **Fejlesztő-felkészítő** foglalkoztatásban vett részt **4 fő**, **munka-rehabilitációban 20 fő**.

Az egység kihasználtsága: A nappali ellátást naponta igénybevevők száma alapján megállapítható, hogy az ENO **kihasználtsága 85%-os** volt 2016-ban. Az igénybe vevők egészségi állapotából, valamint szociális helyzetéből adódóan nem érhető el magasabb kihasználtság. A hiányzások általában az egyéb családi programok miatt adódnak, ez azt jelzi, hogy erős a családi kohézió. Az egészségi állapot megőrzése a családnak és az intézménynek közös érdeke. A prevenció érdekében végzett munka, a szűrővizsgálatokon való részvétel megszervezése, az egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés segítése, az üzemorvosi jelenlét eredményezi, hogy a betegségből adódó hiányzások száma elenyésző, csupán néhány százalék.

Ellátotti létszám: A nappali ellátásban **36 fő** részesült. Az ellátási évben nem szűnt meg intézményi jogviszony. Az igénybe vevők **átlag életkora 36 év**. Az ellátási igényüket jelzőkről várólista készült, a **várakozók száma** 2016. december 31-én **14 fő** volt. Az alternatív szolgáltatást - a **Befogadó csoportot** - **3 fő** vette igénybe az év során, közülük **2 fő** folyamatosan.

A dolgozók mentálhigiénés egészségének megőrzése, szakmai képzések: A magas színvonalú szakmai munka érdekében kiemelkedően fontos a munkatársak fizikai, mentális és lelki egészségének megőrzése. A fogyatékkal élők nappali ellátása multidiszciplináris megközelítést igényel, ennek érdekében havonta **team üléseket** tartottak. Több **szakmai konferencián** is képviseltette magát az ENO, elsősorban az intézményen belüli szociális foglalkoztatás tervezett átalakítása és támogatott lakhatás témakörben.

Nyilvántartási és jogszabályi kötelezettségek: A munkatársak az elmúlt évben is naprakészen vezették a nappali ellátás és az intézményen belüli Szociális foglalkoztatás kötelezően vezetendő dokumentációját. A szakmai team felülvizsgálta és aktualizálta a Szakmai Programot és a Szociális foglalkoztatás Szakmai Programját. Kidolgozásra kerültek az egyéni gondozási tervek és az egyéni foglalkoztatási tervek. Szükség esetén frissítették a megállapodásokat, munkaszerződéseket. Adatokat szolgáltatott az ESZI és a fenntartó, valamint a központi nyilvántartási rendszer, a KENYSZI számára.

Gyógypedagógiai fejlesztéseket biztosítottak egyéni és kiscsoportos formában. A törvényi előírás szerinti feladatok ellátása mellett működtették a Befogadó csoportot. Teljesítették a Munkatervükben rögzített feladatokat. Szocioterápiás csoportjukban fejlesztési lehetőséget biztosítottak klienseik számára, személyre szabottan, fizikai, pszichés és mentális állapotuknak megfelelően, valamint az arra alkalmasakat, felkészítették a munkavállalásra.

Külsős foglalkoztató munkatársak tevékenysége: Az igénybe vevők személyiség-fejlesztését, képességeik kibontakoztatását, lelki egészségük megőrzését, önkifejezési képességük megtalálását szolgálja a professzionális művészeti nevelés, ami a fejlesztő munka meghatározó módszere. Az eredményes fejlesztés csak szakképzett, speciális területen nagy gyakorlattal rendelkező tanárok irányításával valósulhat meg. A **Figura Táncsoport** koreografálását és szakmai munkáját, valamint **Vizuális műhely** vezetését megbízási szerződéssel foglalkoztatott munkatársak látják el. Az intézményen belüli foglalkoztatás keretében, a tevékenységek szakmai alapismereteinek oktatása szintén külsős szakemberek bevonását tette szükségessé.

Főbb szakmai programok

Szabadidős, művészeti és sport programok

- A **Magyar Speciális Olimpiai Szövetség:** 2 alkalommal szerepeltek a szövetség által szervezett labdarúgó tornán, havonta **sportnapot** szerveztek.
- A kerületi **Bowling-bajnokságon** csapattal és egyéni versenyzőkkel indultak.
- Népszerűsítették a **kerékpáros közlekedést**.
- Januárban **pótszilvesztert** tartottak.
- Februárban a Csomópont tehetséggondozó program fiataljaival közösen ünnepelték a **farsangot**.
- „**Speci(ART)**” VI. Fővárosi Speciális Kulturális Fesztivál lebonyolítása, a Csokonai Kulturális és Sportközpont közreműködésével, a helyi önkormányzat és civilszervezetek támogatásával. A speciális kulturális fesztivál elsősorban a sérült alkotók számára biztosít bemutatkozási lehetőséget, valamint érzékenyebbé teszi a társadalmi környezetet a befogadásra.
- Tavasszal **Tatán, Tematikus alkotó tábor** keretében, elkészítették a táncsoportok éves koreográfiáit és új vizuális technikákat sajátítottak el.
- Az alkotó táborban készült munkákból kiállítást rendeztek **ÉNO-Tavaszi Tárlat** címmel, valamint bemutatták az új néptánc koreográfiájuk egy részletét.
- A táncsoport szerepelt a „**Táncol a kerület**” rendezvényen.
- Április végén egy napos kiránduláson vettek részt **Bánhalmán**, ahol a táncsoport fellépett a Fenyves Otthon által szervezett **Népzenei és néptánc találkozón**.
- **Kell egy hét Együttlét** címmel **Kaposváron** megrendezett Országos Kulturális fesztiválon a Figura Táncsoport táncolta a fesztivál nyitóképét.
- Nyáron heti rendszerességgel szerveztek **strandolási** lehetőséget és két alkalommal **hajókirándulást**. A Velencei-tónál havonta egy alkalommal **evezési lehetőséget** biztosítottak.
- **Zöld tábort** szerveztek a környezettudatosság és az egészséges életmód jegyében a Kokas tanyán, **Súron**.
- **Erzsébet tábor** keretében 10 fiatal tanulhatott néptáncot **Fonyódligetén**.
- **Rekreációs** lehetőséget biztosítottak a **Cserkeszlői** gyógyfürdőben.
- Filmes műhelyük tagjai **filmszemlén** és műhelymunkán, táncsoportjuk Néptánc fesztiválon vett részt **Zsirán**.
- Szeptemberben **egyhetes integrációs táborban** ismerkedtek meg **Szeged** és környékének látványosival.
- Heti rendszerességgel **filmklubot** tartottak.

- Sikeresen szerepeltek a **Homokszobrász Fesztiválon, Zsirán.**
- Egerben részt vettek a **Varázscipellők társastánc fesztiválon.**
- Őszi **kirándulásukat Pápára** szervezték.
- **Túratábort** szerveztek **Velembe.**
- Novemberben sikerrel léptek fel a **Tatabányán** megrendezett **Százszorszép Fesztiválon.**
- **Adventi délutánon** készültek a kliensek családjaival az ünnepekre. Adventi városnézés is volt az ünnepi készülődés jegyében.

Egyéb szakmai tevékenység

- Kiemelt feladat a **mozgásfejlesztés:** rendszeres gyógytorna foglalkozás, mindennapos testnevelés és séta valamint szabadidős sportok, pl. tollaslabda és labdarúgó edzések, túrák, lovaglás, kerékpározás, néptánc és társastánc foglalkozások.
- **Kulturális élet:** Az igénybe vevők tavaly több alkalommal vettek részt tematikus városi sétákon, kiállításokon, mozi,- opera- és színházlátogatáson, sokszor a családtagjaikkal együtt. Az egyházi és nemzeti ünnepekhez kapcsolódva lehetőség volt múzeumpedagógiai foglalkozásokon is részt venni.
- A **közösségi szolgálat, önkéntes munka** terepintézményeként együttműködtek a Bethlen Gábor Szakközépiskolával. Az iskola diákjaival közös **Mikulás** ünnepséget tartottak. Közösségi szolgálatát **8 fő** középiskolás töltötte az ÉNO-ban.
- A családi összetartozást és a nappali ellátással való együttműködés erősítését szolgálta a **Családi Nap** rendezvény.
- Két alkalommal várták a kliensek hozzátartozóit **Nyílt Napon**, hogy a családok betekintést nyerjenek az intézmény mindennapi tevékenységeibe, szakmai munkájába.
- Az Újpalotai Család- és Gyermejkölési Központ munkatársainak bevonásával **mentálhigiénés csoportfoglalkozásokat** biztosítottak az ÉNO kliensei és azok családtagjai számára, valamint **önvédelmi és szexedukációs tréninget** tartottak.
- A szülők önszerveződő mozgalmait támogatják. Havonta egy alkalommal működik a **Szülő klub**. Félévente hívják össze a **szülői értekezletet**, igény szerint fogadó órát tartanak, segítik a hivatali ügyintézkést, klienseik gondnokaival napi kapcsolatban vannak. A szülőkkel való kapcsolattartás során az **egyéni esetkezelés módszerét** alkalmazzák.
- Rendszeres kapcsolatot tartanak az **érdekvédelmi szervezetekkel** és a kerületi társintézményekkel.

Együttműködés a civil szervezetekkel és az egyházzal

- **Re-Hab-Café** címmel szakmai műhelymunkára hívták a nappali ellátások munkatársait, valamint a XV. kerületben működő, fogyatékos ügyet képviselő civil szervezeteket: ÉTA, Down Egyesület, Down Alapítvány, XV. kerületi Látássérültek Klubja, Mozgássérültek Budapesti Egyesületének Rákospalotai Szervezete, MSOSZ, MSMME, Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány.
- Bekapcsolódtak a **Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület** esélyegyenlőségi programsorozatába. Az MSMME szervezésében Esélyegyenlőségi napokon és műhelymunkán vettek részt az ÉNO kliensei Egerben. Az Egyesület a Tehetséggondozó pályázatának programját az ÉNO ellátottaival valósította meg.
- A **Magyar Speciális Mozgókép Egyesület** tagjaként részt vettek és pályáztak a Magyar Speciális Filmszemlén.
- A **Boldog Salkaházi Sára Plébániával** és a XV. kerületi Önkormányzat támogatásával, fogyatékkal élő művészek közreműködésével, **Adventi koncertet** szerveztek a kerület lakói számára.

Hatékonyság növelése

- A kliensek egyedi igényeinek előtérbe helyezése érdekében: Folyamatosan figyelemmel kísérik a **komplex rehabilitációs vizsgálat** iránti igényeket és a foglalkoztatási alkalmassági vizsgálat iránti igényeket, azokat előkészítik és mentorálják az NRSZH felé. **Segítik a rokkant ellátás igénybevételére történő átállást** a rokkantsági járadék helyett. Működtetik a Befogadó csoportot. Civil kapcsolatok révén bővítették a kliensek választási lehetőségeit képességeik fejlesztésére. Segítették azon szolgáltatásokhoz való hozzáférést, mely a kliensek jövőkép tervezését segíthette.
- Társadalmi kirekesztődés megelőzése: Programjaik során törekedtek a többségi társadalmi részvétel megteremtésére, prioritást kapott az integrált programok szervezése. Több helyen tartottak érzékenyítő előadást, tréninget. Biztosították a sajtónyilvánosságot.

Szociális foglalkoztatás

- Az intézményen belüli Szociális foglalkoztatás, munka-rehabilitáció és fejlesztő-felkészítés formájában valósult meg. 2016-ban **20.657 feladatmutatóra** kaptak az NRSZH-tól pályázati finanszírozást, ami **15.368.808,-Ft támogatást** jelentett a foglalkoztatás számára. A ténylegesen teljesített feladatmutatójuk **21.076** volt. A Szociális foglalkoztatás keretében átlagosan **24 fő** középfokban értelmi fogyatékos személy számára biztosítottak munkát, napi 4 órában. A szociális foglalkoztatás során előállított termékekből származó éves **bevétel 698.950,-Ft** volt. Az összeg teljes egészében a Szociális foglalkoztatás működésére, nyersanyag és kisebb tárgyi eszközök vásárlására fordítódott.
- A foglalkoztatás fejlesztését szolgálta több beszerzés is. Kialakítottak egy **kerámia műhelyt** korongokkal és égető kemencével, vásároltak takarító kocsit, egy nagyteljesítményű **számítógépet grafikai és vágó programmal**.
- **Együttműködések a foglalkoztatás és az értékesítés tekintetében:** Evangélikus Egyház, Palota-15 Nonprofit Kft., Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola, László Gyula Gimnázium és Általános Iskola, Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági Szakközépiskola, Újpalotai Vásárcsarnok.

Kapcsolat a képző intézményekkel

- 2016-ban is **terepintézménye** maradtak az **ELTE BGGYTF karának**. **4 hallgatója** teljesítette náluk **terepgyakorlatát**.
- A **szociális munkás és a szociális ápoló-gondozó szakképzésekből 6 fő** hallgatót fogadtak összefüggő szakmai gyakorlatra.

Pályázatok

Az **MSMME Néptánccal az esélyegyenlőségért pályázatban** partnerként tehetséggondozó fejlesztésben részesültek.

XV. kerületi Önkormányzat KKB által kiírt **közművelődési és sport célú pályázaton** elnyert támogatást az *Adventi koncert* megvalósítása során használták fel.

Az ÉNO munkatársai folyamatosan figyelemmel kísérik és segítik klienseik pályázati lehetőségeit. A pályázatok elkészítéséhez és beadásához segítséget nyújtottak, így az **Erzsébet program keretében több család** nyaralhatott sérült gyermekével, valamint **10 fő a fonyódligeti tábor** tematikus táncműhelyében tanulhatott és pihenhetett.

Felhívták a **XV. kerületi Önkormányzat** által kiírt **pályázatokra** is az igénybe vevők hozzátartozóinak figyelmét.

Fejlesztő Gondozó Központ

A **Fejlesztő Gondozó Központ** súlyosan, halmozottan sérült gyermekek és fiatal felnőttek, illetve felnőttek **nappali ellátását** biztosítja, mint szociális alapszolgáltatást. Továbbá a Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola, Szakközépiskola, Szakiskola és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola számára telephelyként helyet ad a **fejlesztő nevelés-oktatási feladat** ellátására. Korcsoportok szerinti bontásban, két tanköteles korúak csoportja és négy felnőtt csoport működik a FENO-ban.

Fejlesztő Gondozó Központ	
Igénybe vevők lakóhely szerinti megoszlása (fő)	
2016. év	
Település neve	Igénybe vevők száma
Csörög	1
Dunakeszi	1
Órbottyán	1
Bp. IV. kerület	4
Bp. VII. kerület	1
Bp. X. kerület	1
Bp. XIII. kerület	2
Bp. XIV. kerület	3
Bp. XV. kerület	18
Bp. XIX. kerület	1
Bp. XVI. kerület	3
Összesen	36

8. táblázat, forrás: FENO, 2017

Ellátotti létszám, kihasználtság: 2016-ban 36 férőhelyen **36 fő** ellátását végezte az intézmény, 255 munkanapból **246 napon** nyújtott szolgáltatást, az éves forgalom **6.422 alkalom** volt összesen. Az ellátási évben intézményi jogviszony létesült 2 fővel, intézményi jogviszonya megszűnt 2 főnek. Az ellátottak **átlag életkora 26 év**. Az ellátási igényüket jelzők alapján összeállított **várólista** 2016. december 31-én **1 fő**. Fogyatékosok **nappali ellátásában** és **fejlesztő nevelés-oktatásban** résztvevők (6-23 éves korig) **12 fő**. Fogyatékosok **nappali ellátásában** részt vevők (23-kortól) **24 fő**.

Az intézmény folyamatosan kapcsolatot tartott a gyermekek, fiatalok, felnőttek lakóhelye szerinti illetékes önkormányzatokkal annak érdekében, hogy bővüljön azok köre, akik esetében ellátási szerződést köt a XV. kerületi Önkormányzat a férőhelyek biztosítására és a költségek megosztására. Jelenleg a fővárosi kerületek közül a IV., XIII., XIX. kerülettel van együttműködési megállapodás.

Kapcsolattartás formái:

- beszámoló küldése az illetékes önkormányzatok felé az intézmény munkájáról és az adott ellátott fejlesztő neveléséről,
- meghívás az intézmény programjaira,
- személyes kapcsolattartás a szülőkkel, egyeztetés a hivatali ügyintézőkkel.

Oktatási feladatellátás, pedagógiai szakmai tevékenység

Az intézményben két intézményhez tartozó kollégák dolgoztak együtt (Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola, Szakközépiskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola: 6 fő). Az Iskola szakember ellátottsága az év folyamán viszonylag állandó volt, a státuszok fel voltak töltve, ami pozitív módon hatott az iskolai csoportok életére, illetve a szociális intézmény feladatellátására is. Az iskolánál szeptembertől lezajlott fenntartóváltás nem érezte hatását a napi munkavégzésben. Viszont fejlesztendő terület az együttműködésben kapcsolattartás, kommunikáció hatékonysága. Váratlan helyzetben azonnali vezetői döntést az oktatási csoportokban is csak a FENO

egységvezetője tudott hozni. Ezt az oktatási intézmény munkavállalói elfogadták, a korábbinál jelentősen kevesebb volt a feszültséggel teli szituáció.

Nappali ellátás szakmai tevékenysége

A tanköteles korú ellátottak száma folyamatosan csökken, vagyis ennek megfelelően kellett a csoportokat átalakítani. Ez nagyfokú rugalmasságot követelt meg a dolgozóktól, ellátottaktól és szülőktől egyaránt. Az állandósághoz, hagyományokhoz kötődő ellátottak közül sokakat megviselt a változás. Módszertani, szakmai szempontból is kihívást jelentett a minőségi munkaszervezés megoldása, hiszen mindezek mellett szembe kellett nézni a felsőfokú végzettséggel rendelkező kollégák hiányával is. A legkifejezettebben - napi szinten - az ellátottak mozgásfejlesztése kapcsán jelentkezett a hiány, ami az ellátottak fejlesztő gondozásában érezte leginkább negatív hatását (öltöztetés-vetkőztetés, étkezés, pozicionálás). Az év végére tudtak alkalmazni mozgásfejlesztő kollégát, illetve terápiás munkatársat.

A négy felnőtt csoportban a foglalkozások menetét az életkori sajátosságokhoz, az egyéni képességekhez igazodva tervezték és valósították meg. Az előző években bevezetett terápiák csoportokra hangolása zajlott a 2016-os évben, azok szervezése zökkenőmentessé vált. Az ellátottak előrehaladott életkorával jelentkező megváltozó képesség, készség struktúrához alkalmazkodó, kipróbált, jól bevált gondozási, nevelési eljárásokat, módszereket, programokat használták, azokról folyamatosan konzultáltak, igény szerint módosították azokat. Ennek nyomán kezdte el a szakemberből álló team kidolgozni módszertani ajánlását.

Folyamatosan bonyolították szűrővizsgálataikat bőrgyógyász, valamint egy ortopéd és egy fogász szakorvos közreműködésével. A szakorvosok által felírt, javasolt segédeszközök kiválasztásában (kerekesszék), elkészítésében és beszerzésében (mintavétel gipsszel, próbák, ahhoz tartozó korrigálások, és a kész eszköz átvétele) folyamatosan segítséget nyújtottak a szülőknek, továbbá az egyes szakrendelőkhöz kísérést is igény szerint biztosították.

A csoportok épületen belüli elhelyezését a tanköteles és nem tanköteles korú ellátottak aktuális, tanéven belüli létszámához igazították. Mivel a foglalkozások időrendje eltér a két ágazatban, azt volt a legnehezebb optimálisan beállítani, hogy a csoportok eltérő igényeihez igazítani tudják tárgyi feltételeiket.

A nyár folyamán megtörtént az épület nyílászáróinak cseréje, az intézmény belső tereinek tisztasági festése és a tető szigetelésének javítása. A 2016-os évben lehetőség nyílt további fejlesztőeszközök beszerzésére, fókuszban a kerti és szabadlevegős tevékenységek voltak. Tavasztól őszig élt terápiás kertjük (illatok, ízek, tapintásos érzetek), melynek létrehozásában, működtetésében, nagy szerepet vállaltak az intézmény dolgozói és a szülők. A belső udvarra a Polgármesteri Hivatal - a FENO fennállásának 25. évi évfordulója alkalmából - ajándékként elhelyezésre került egy hintaágy. A külső udvarra pályázati úton nyertek egy komposztálót, illetve a Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány jóvoltából egy fészekhinta került beüzemelésre. Nagy hangsúlyt fektettek az intézmény belső tereinek szépítésére, az esztétikus, virágos környezet kialakítására. Az intézmény eszközparkjának használatáról folyamatosan tartottak belső továbbképzéseket, tekintettel az eszközök speciális használatára és az igénybe vevők speciális igényeire.

Nagy hangsúlyt fektettek a szülők minél szélesebb körű megsegítésére (szakorvosi szűrővizsgálatok bővítése, ellátottal kapcsolatos ügyintézés segítése, szülőklub kísérése). A szülők által folyamatosan jelentkező, általánossá váló problémák megbeszélésére, kezelésére külön team megbeszéléseket tartottak, ahol az egyes folyamatok protokollja is kidolgozásra került, így könnyebbé vált az intézmény feladatellátásának, illetve az ellátottak változó igényeinek összehangolása. Segítséget nyújtottak az ellátottakkal kapcsolatos jövőkép tervezéséhez, amiben az intézménynek - mint sok család számára egyetlen segítő kapcsolatnak - részt kell vállalnia. A szülősegítő foglalkozások során a szülőcsoporton belül kialakult „aktív mag” képessé vált az önszerveződésre. Számos program, pl. Családi Nap, Családi Karácsony

került megvalósításra a szülőcsoport, az általuk képviselt Gondoskodás Gyermekéinkért Alapítvány és a FENO összefogásában.

A munkatársak folytatták kifejezetten tapasztalatszerzés céljából zajló intézménylátogatásaikat, de most már előzetes igényfelmérés előzte meg körükben a szervezést. A szakmai programban meghatározott feladatok hatékonyabb végrehajtása érdekében, az előző évek pozitív tapasztalatait felhasználva a „mini” projektben végzendő team munkát alkalmazták. Amellett hogy nagy hatékonysággal működik ez a munkaszervezési módszer, a résztvevők számára jó lehetőséget nyújt képességeik megismerésére, fejlesztésére. A közös cél mentén szerveződő munkacsoportok pozitív hatással voltak a munkatársak egymással való kommunikációjára, a csoportkohézióra, illetve mindenki fel tudta mérni miben, milyen módon tud segíteni, munkálkodni közös célok érdekében. Mindenképpen kiemelendő a gyógypedagógiai asszisztensek plusz feladatvállalása a terápiás munkatársak helyettesítésében az év folyamán, ami nagyban hozzájárult a csoportok zökkenőmentes működéséhez. Szakmai színvonal növelése érdekében folyamatosan hospitáltak a kollégák egymás foglalkozásain, tevékenységeinél. A szakemberek csoporthoz rendelését rugalmassá tették, forgórendszerben minden terápiás munkatárs részt tudott venni minden csoport életében. Így árnyaltabb képet kaptak az ellátottakról. A felmerülő igényeknek megfelelően team munka során foglalkoztak az intézményt elhagyó ellátottak kérdéskörével.

A társadalmi integráció erősítése fontos helyet foglal el az intézmény Szakmai Programjában. Kiscsoportos buszos kirándulásokkal próbálták elérni a tágabb társadalmi környezetet. (Pólus Center, Hajógyári sziget). Szükség van olyan programokra, melyeknek célja a fogyatékos személyek elfogadtatása, megismertetése. Ezek a szemléletváltó programok segítenek abban, hogy az emberek megtanulják, megtapasztalják, hogyan kell közelíteni a fogyatékosokhoz, az ép emberek pedig tapasztalatot szerezhetnek arról, milyen a fogyatékos személyek „világa”. Az évszakokhoz, hagyományokhoz kötődően szervezték meg szabadidős és egyéb programjaikat:

Január: pótszilveszteri buli

Február: farsang, nyílt napok

Március: Március 15-i ünnep, FENO 25. jubileumi születésnap, Húsvét

Április: Föld napja, Tavaszi kirándulás, Szakorvosi vizsgálatok (ortopéd, fogászati, bőrgyógyászati)

Május: egészségnap, Anyák napi ünnepség, Gyermeknap, Májusfaállítás, szervezetfejlesztés

Június: élménynap, tábor Bogácson, szülői értekezlet

Szeptember: Bowling Vándorkupa Bajnokság, szülői értekezlet

Október: egész napos kirándulás, szülői értekezlet

November: „Fordított nap”, „Mesék napja”

December: szakorvosi vizsgálatok (ortopéd, fogászati), Mikulás ünnepség, Karácsonyi ünnepség

Egyéb szakmai tevékenység

- **Munkatársak mentálhigiénés megsegítése:** A magas szakmai színvonalú munka érdekében fontos a munkatársak fizikai, mentális és lelki egészségének megőrzése. Az ellátás szakmai színvonalának megőrzése, fejlesztése érdekében Gödön tartottak kétnapos **szervezetfejlesztést**. Az év elején kidolgozott igénylista alapján folyamatosan képezték magukat részben belső képzésekkel, kreditpontos képzésekkel, meghívott előadókkal, intézménylátogatások szervezésével annak érdekében, hogy az aktuális szakmbergárda napi szinten tudja használni az intézményen belül elérhető lehetőségeket, „egy nyelvet beszéljenek”. Továbbá, mint jelzőrendszeri tagok árnyaltabb képet kapjanak a kerületben folyó szakmai munkáról, kapcsolódási lehetőségekről.

- **Pályázatok:** A pályázati kiírásokat folyamatosan nyomon követték és számos esetben sikeresen pályáztak. A kerületi, civilszervezetek számára kiírt pályázat keretén belül támogatást nyertek a **Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvánnyal** partnerségben **nyári táborra, Bowling bajnokságra**. Szintén a Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvánnyal partnerségben nyertek támogatást **Szülősegítő szolgáltatások** támogatására, melynek keretében egy tematikusan felépített szülősegítő csoportos tréning harmadik részének megvalósítása indult el az őszi folyamán. A Humusz Egyesület pályázati kiírásán **komposztáló ládákat** nyertek. A XV. kerületi Önkormányzat KKB által kiírt közművelődési és sport célú pályázaton „**Egészségnap**” rendezvényre nyertek támogatást.
- **Együttműködés, kapcsolattartás:** Az egyes érdekképviselői szervezetekkel felvették a kapcsolatot, folyamatosan képviseltették magukat az általuk szervezett programokon pl. Társaság az Emberi Szabadságjogokért, KézenFogva Alapítvány, Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. (FSZK), Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete (MAGYE) - súlyosan, halmozottan fogyatékosok szakosztálya. Szervezték a MAGYE tavaszi szakosztályi gyűlését és részt vettek az FSZK súlyosan, halmozottan fogyatékosok kitagolási modellprogramjának szakmai munkacsoportjában. Az ESZI egységeivel együttműködve, a helyi **jelzőrendszer** hatékonyan együttműködött az ellátottak érdekében. Folyamatosan tartották a kapcsolatot az **ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karával**, a hallgatók számára folyamatos gyakorlati terepet biztosítottak. Részben összefüggő, részben heti bontásban **25 fő gyógypedagógus hallgató** teljesítette gyakorlatát, illetve külföldről érkező hallgatók is érkeztek az év folyamán a FENO-ba.
- **Továbbképzés:** Az intézmény dolgozói számára folyamatosan biztosított volt a **szakmai fórumokon, konferenciákon** való részvétel. A dolgozók nagy számban, szívesen voltak jelen, főként a kerületben zajló előadásokon, rendezvényeken:
 - XV. ker. Önk. Ifjúsági kerekasztal
 - „*Az autizmus spektrum zavarral élő gyermekek – az autizmus szempontú infokommunikációs akadálymentesítés alapelvei*”- KézenFogva Alapítvány
 - Hatékony agressziókezelési technikák
 - „*Együtt gondolkodó nap*”- MUFTI
 - „*Útközben*” -A koragyermekkori intervenció múltja, jelene és jövője - ÉTA
 - Éves tanácskozás - Család- és Gyermejjóléti Központ,
 - Rekreációs tréning szociális területen dolgozók számára - ÉTA
 - „*A korai fejlesztés jelene*” - Vakok Iskolája
 - Snoezelen terápia - Ipolytölgyes
 - „*Gyógytea*”- gyakorlati szakmai műhely - ELTE-BGGYK
 - „*Hogyan védjem meg magam?*” Emberi jogok a gyógypedagógiai oktatásban - ELTE
 - SZIME Nemzetközi Konferencia
 - „*10 éves a fejlesztő nevelés-oktatás*” - FSZK
 - Családi erőforrások - VGYKE
 - Intézménylátogatás - XV. kerületi társintézmények, Tordas, Martonvásár,
 - „*A szociális ellátórendszer változásai, aktuális kérdései*” - MESZK Országos Szociális Szakmai Tagozata

Család- és Gyermekjóléti Központ

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény értelmében a korábban külön szervezeti egységként működő Újpalotai Családsegítő Szolgálat és Fióka Gyermek- és Ifjúsággjóléti Központ egyesítésével létrejött új intézmény 2016. január 1. napján kezdte meg működését. A jogszabályváltozás alapján létre kellett hozni egy szociális és gyermekjóléti alapellátást biztosító szolgálatot, valamint egy kizárólag gyermekvédelmi, hatósági ügyekre szakosodott központot.

Komoly nehézséget okozott, hogy a konkrét feladatokat meghatározó végrehajtási rendelet csak 2015. decemberben, a módszertani utasítások pedig csak 2016 közepén jelentek meg. A szervezeti struktúra átszervezésére, a munkakörök megváltoztatására rövid idő állt rendelkezésre, de az átállás zökkenőmentes volt, a szolgáltatásokat folyamatosan biztosították. A két, egymástól különböző szakmai stáb összezsugorodását elősegítendő több alkalommal vettek részt szervezetfejlesztő tréningen a munkatársak, mely sokat segített az új team felépítésében. Szükségessé vált a nyilvántartó, iktató program fejlesztése, korszerűsítése, hogy a korábban felvett adatok egyesíthetők és elérhetők legyenek minden telephely, ill. munkatárs számára. Az adminisztrációs kötelezettségek tovább növekedtek, így a család- és gyermekjóléti központok támogatásáról szóló 1838/2015. (XI. 24.) Korm. határozat szerint felhasználható 2 millió forintos támogatás legnagyobb részét az informatikai eszközök (számítógép, nyomtató) vásárlására fordították.

Az integrációt követően létrehozott Család- és Gyermekjóléti Központ által kialakított szakmai protokoll szerint elkülöníthető a telephelyek különböző feladat- és ügyfélköre. Az összes telephelyen különböző feltételek szerint, de azonos alapelvek, szabályok és keretek között folyik a segítő tevékenység. A családsegítők, esetenedzserek, tanácsadók és az ő tevékenységüket segítő szociális asszisztensek minden rászoruló számára elérhetőek, igyekeznek a kliensek lakóhelyéhez legközelebb biztosítani a szolgáltatások széles körét.

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** részeként működik az *Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely alapszolgáltatást biztosít, a *Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely a gyermekvédelmi hatósági eljárásokban működik közre, a *Munkánélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája* (MUFTI), valamint a *Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat*.

Az új szervezeti struktúrának megfelelő szakmai protokoll kialakítása, valamint a napi munka során felmerülő aktuális kérdések megbeszélése céljából minden héten **team-et** tartottak. Ezen kívül, heti rendszerességgel **esetmegbeszélő csoport** és **adminisztrációs megbeszélés** segítette a munkatársakat. Az egyéni készségek fejlesztése érdekében a kollégák **továbbképzéseken és konferenciákon** vettek részt, valamint lehetőség volt **egyéni szupervízió** igénybevételére. **Szervezetfejlesztésre** két alkalommal került sor. Tevékenyen részt vettek a fővárosi kerületek által szervezett **találkozókon**, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériumának „*Szakmai támogató hálózat 2016*” projekt keretében szervezett **műhelyfoglalkozásokon**. Továbbra is részt vettek a felsőfokú szakképzésben résztvevő hallgatók **gyakorlati képzésében**, melynek során az ELTE TáTK-ról több szociális munka szakos hallgatót fogadtak. Az intézmény **nyilvánossággal való kapcsolata** során bemutatták a Család- és Gyermekjóléti Központ munkáját a helyi médiában, valamint saját honlapjukon, valamint a kerületi rendezvényeken. Ezt a tevékenységet erősítette XV. kerületi Önkormányzat KKB által kiírt közművelődési és sport célú **pályázaton** elnyert támogatás is.

Család- és Gyermekjóléti Központ Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ és a Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ összesített adatai	
Tevékenységek, szolgáltatások	2016. év
Éves forgalom (alkalom)	11.570
Szolgáltatásokat igénybe vevők száma (fő)	5.227
Szolgáltatásokat igénybe vevő családok száma	2.187
Szolgáltatásokat igénybe vevő gyermekek száma (fő)	1.572
Alapellátásban gondozottak száma (fő)	3.723
Alapellátásban gondozott gyermekek száma (fő)	1.269
Kliensek ügyében érkezett levelek (db)	4.034
Kliensek ügyében küldött levelek (db)	3.528
Családlátogatások (alkalom)	1.665
Jelzés veszélyeztetett gyermekek ügyében (db)	675
Jelzés veszélyeztetett felnőttek ügyében (db)	23
Esetkonferencia (alkalom)	52
Szakmaközi megbeszélés (alkalom)	20
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	799
Jogi tanácsadás (alkalom)	435

9. táblázat, forrás: CsGyK, 2017

Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ: Az integráció során a legnagyobb változás ezen a telephelyen következett be. Mivel az alapszolgáltatást biztosító központnak rendkívül összetett feladatot kell ellátnia, a szakmai stábot ennek megfelelően kellett kialakítani. A korábbi Újpalotai Családsegítő Szolgálat és a Fióka Gyermek- és Ifjúsággjóléti Központ szakemberei közösen dolgozták ki az új típusú intézmény standardjait. Megőrizték az elődintézmények értékteremtő hagyományait, miközben kialakították az új arculatot. A központ fő tevékenysége, hogy a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújt szolgáltatásokat. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését.

Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ főbb forgalmi adatai			
Szolgáltatás, tanácsadás típusa	2014. év	2015. év	2016. év
Igénybe vevők éves forgalma (alkalom)	10.415	8.025	7.388
Új igénybe vevők száma (fő)	679	798	862
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	519	504	594
Jogi tanácsadás (fő)	521	226	217
Álláskereső Klub (alkalom)	2.223	1.084	597
Adósságkezelési tanácsadás (alkalom)	1.990	1.610	1.094

10. táblázat, forrás: CsGyK, 2017

Családgondozás

Az Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központban 2016-ben **3.723 fő, 7.388 alkalommal** vette igénybe a különböző szolgáltatásokat, tanácsadásokat. Az **új igénybe vevők** létszáma **862 fő** volt. A korosztályi megoszlást vizsgálva elmondható, hogy a **családgondozás** fókuszában az aktívkorú lakosság (1.080 fő) mellett a gyermekkorú kliensek (1.046 fő) közel azonos számban jelentek meg. A kapott jelzések (675 levél) túlnyomó többsége (652 levél) gyermekek veszélyeztetettségéről szólt, melyek enyhítése a legtöbb esetben hosszabb segítő kapcsolatot igényelt. Az **egyéni esetkezelések** során, az élethelyzet javítása érdekében szinte minden

megállapodásnak része volt a sok problémára fókuszáló komplex esetmenedzselés, vagy a kerületben működő más segítő szervezetekkel való együttműködés. Szükség szerinti rendszerességgel otthonukban látogatták meg a családokat, összesen **997 alkalommal**. Közreműködtek az átmeneti gondozás, pl. gyermekek, ill. családok átmeneti otthona igénybevételében. Az egyes gyerekek érdekében a családsegítők rendszeresen jártak óvodákba, iskolákba megbeszélésekre, esetkonzultációkra, a hatóságok által összehívott tárgyalásokra. Munkájuk során folyamatosan egyeztettek a Fióka esetmenedzsereivel. 2016-ban **113** gyermek ügyében **52 esetben** tartottak úgynevezett **esetkonferenciát**, melyeken családsegítő és esetmenedzser is egyaránt részt vett.

Prevenációs tevékenység

A jogszabályi változások vitathatatlan érdeme, hogy kiemelt szerepet kapnak a megelőzésre és a veszélyeztetettség felismerésére irányuló tevékenységek. Ennek legmarkánsabb példája a *jelzőrendszer működtetése*. Az önálló státuszban tevékenykedő ún. jelzőrendszeri koordinátor feladata lett a jelzőrendszer tagjaival (egészségügyi, nevelési-oktatási intézmények, társintézmények, hatóságok) való folyamatos együttműködés. A jelzőrendszeri koordinátor **48 alkalommal** kereste fel a kerület jelzőrendszerének tagjait, a legnagyobb hangsúlyt a nevelési-oktatási intézményekkel, valamint a gyermekorvosokkal folytatott konzultáció kapta.

2016 szeptemberében új tanácsadási elemet vezettek be. Az *integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció* célja, a nehézségek során támogatást nyújtson a családoknak abban, hogy a szülők megtalálják saját, személyre szabott és mindenki számára elfogadható megoldásaikat. Az új szolgáltatást sikerült megismertetni a kerületben gyermekekkel dolgozó szakemberekkel, hamar népszerű lett a házi gyermekorvosok, védőnők és bölcsődei kisgyermeknevelők körében.

Az egyéni esetkezelés mellett továbbra is szerepet kapott a *csoporthalmozások végzett szociális munka*, melyeket az év során **339 fő** vett igénybe:

- Napsugár klub,
- Hozzá tartozói csoport az Alzheimer betegeket ápolók számára
- Kamasz klub,
- Szexedukációs tréning az ÉNO gondozottjainak,
- Csoportos álláskeresési tájékoztató,
- Tea Ház,
- Biblia-kör
- Kanga Klub,
- Közösségépítő nyári tábor,
- Családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning,
- Húsvéti, Karácsonyi kézművesnapok.

Tanácsadások

A *Jogi tanácsadást* az év folyamán **217 fő** kereste fel. A *Mentálhigiénés tanácsadást* igénylőknél a párkapcsolati problémákkal küzdők mellett a gyermeknevelési gondokkal küszködők is igénybe vették ezt a szolgáltatást. A *Pár- és családkonzultáció* a teljes kapacitás kihasználással működött. A konzultáció a családi kapcsolatokban interakciók, kommunikáció révén igyekszik változást létrehozni, az élmények átélésének és feldolgozásának módjában, a magatartásban. A *Pszichológiai és életvezetési tanácsadást* igénybe vevők **252 alkalommal** keresték fel az intézményt. Kiemelkedő problématípusoknak számítanak a familiáris, kapcsolati konfliktusok, az ezeket kísérő krízisek, életvezetési nehézségek, problémák, illetve az identitás krízis, valamint néhány pszichiátriai kórkép. *Mediációra 8 alkalommal* került sor. *Álláskereső Klub 198 napon* működött, **597 alkalommal** vették azt igénybe. *Adósságkezelési tanácsadásért 1.094 alkalommal* keresték fel a **családok**, illetve **egyének** a központot. A **Hálózat Alapítványhoz** benyújtott támogatási kérelmek száma **130** volt. Az **adósságkezelési szolgáltatás** keretében **46 kérelmet** továbbítottak adósságcsökkentő támogatás

igénybevételére. A tanácsadás elsődleges célja, hogy a lakhatási költségekkel hátrálékba kerülők:

- fizetőképessége helyreállhasson,
- díjtartozása jelentős mértékben csökkenhessen,
- életvezetési gondjaik megoldásához segítséget kapjanak.

Közreműködés az átmeneti gondozás igénybevételében

A családok átmeneti otthonába a szülő(k) kérésére kerülhetnek be családok. Azokban az esetekben, amikor egy felvétel előtt álló családdal már kapcsolatban áll a Család- és Gyermekjóléti Központ, akkor a helyzetükről, életkörülményeikről tájékoztatást tud nyújtani az intézmény a fogadó szervezet számára. A legnagyobb számban a kerületben lévő **Szociális és Rehabilitációs Alapítvány** fogadja a XV. kerületi családokat. 2016-ban több más szervezet is biztosított elhelyezést kerületünkben élő családok részére:

- BMSZKI Átmeneti Szálló és Szobabérlők Háza,
- BMSZKI Anya-Gyermek Krízis Szállója,
- BMSZKI Rákosszeg park-i Családok Átmeneti Otthona,
- Erdőkertes,
- S.O.S. Krízis Alapítvány,
- Menedékház,
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Szatmár utcai Családok Átmeneti Otthona.

A gyermekek átmeneti otthona a szülők kérésére azokat a gyerekeket fogadja, akiknek családjában átmeneti nehézségek adódnak, s egy átmeneti időszakra a család nem tudja vállalni a gyerek(ek) ellátását, ennek hiányában ezek a gyerekek felügyelet nélkül maradnának. Ez az ellátási forma a legtöbb esetben a szülők életvezetési problémái, lakhatási nehézségei (elégtelen lakhatási körülmények, hajléktalanná válás) miatt vált szükségessé. A XV. kerületnek együttműködési megállapodása van a IV. kerületben levő „**Aranyhíd**” **Gyermekek Átmeneti Otthonával**, amely így szükség esetén fogadja azokat a gyerekeket, akiknek ilyen ellátás igénybevételére van szükségük. A 2016-os évben összesen **9 gyerek** tartózkodott az „Aranyhíd”-ban, új bekerülőként öten vették igénybe ezt a gondozást.

Gyerekeprogramek

A tanév ideje alatt rendezett klubok hétköznap délután, előre megtervezett program szerint 1,5-2 órás időtartamban zajlottak. 2016-ben összesen **62 gyerek** jelent meg és vett részt a programokon. A nyári kószálások során **7 alkalommal 45 gyermeket** vittek kirándulni. 2016 júniusában pedig a Velencei-tó partján, Agárdon szerveztek **12 fő** kamasz számára közösségépítő, személyiségfejlesztő, ismeretterjesztő és szabadidős tábor.

Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ: A jelzőrendszerrel való gördülékeny együttműködés céljából rendszeresen szerveztek **szakmaközi megbeszéléseket**. Ilyen megbeszélésre 2016-ban **20 alkalommal** került sor. Ezekben a megbeszéléseken olyan fontos és változatos témák kerültek napirendre, mint az igazolatlan iskolai hiányzások kérdése, a gyámhivatallal való együttműködés, vagy a lakótelepi lakások ágyi-poloska fertőzöttsége elleni küzdelem. Igazi sikerként könyvelhető el, hogy a házi gyermekorvosokkal való kooperáció megújult.

A Fióka tevékenységének célja elsődlegesen a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, feladata ennek érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújtani. A gyermekvédelmi hatósági eljárásokban közreműködő szakemberek segítséget nyújtanak a kiskorú gyermeket nevelő család tagjainak számára, mindenkor szem előtt tartva a család autonómiáját, ugyanakkor érvényre juttatva a családban nevelkedő gyermekek mindenképp felett álló érdekét. Kiemelt feladat a védelembe vett, a családból ideiglenes hatállyal kiemelt, vagy nevelésbe vett gyermek családba történő visszahelyezésének

elősegítése, valamint átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült gyermek, vagy fiatal felnőtt utógondozásának biztosítása, illetve annak elősegítése.

FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ főbb forgalmi adatai I.			
Tevékenység típusa	2014. év	2015. év	2016. év
Szakmaközi megbeszélés (alkalom)	11	10	20
Védelembe vétel (fő)	77	68	104
Ideiglenes hatályú elhelyezés (fő)	11	13	10
Szakellátásban nevelkedő gyermekek támogatása (fő)	90	54	177
Utógondozás (fő)	14	8	6

11. táblázat, forrás: CsGyK, 2017

A Fióka munkájának legjelentősebb eleme 2016-ban a gyermekvédelmi, hatósági eljárásban közreműködő **egyéni esetkezelés** volt. Az év során **526 gyermeket** és családjukat gondozták. Bár a központ alacsony számban (2016-ban csupán 10 fő) tett javaslatot a gyermekek családból való kiemelésére, a nevelésbe vett gyermekek számában mégis látható egy ugrásszerű növekedés. A szakellátásban nevelkedő gyermekek szülei sokszor vándorló életmódot élnek, és az elmúlt évben sok olyan család költözött a XV. kerületbe, ahonnan korábban, más kerületekben, sok esetben vidéken történt a kiemelés.

A Fióka munkatársai 2016-ban **2.723** levelet kaptak és **1.245** levelet írtak az egyes gyerekek érdekében, illetve ügyében. A gyerekek érdekében az esetenedzserek rendszeresen jártak óvodákba, iskolákba megbeszélésekre, esetkonzultációkra, a hatóságok által összehívott tárgyalásokra. A gyerekekkel foglalkozó szakemberekkel, illetve a gyerekek ügyében kompetens döntéshozókkal az ún. „**Éves tanácskozáson**” áttekintették a kerület gyermekvédelmi helyzetét, 2016-ban az egyik fő téma az új szervezeti struktúra bemutatása volt.

Családgondozás

A hatósági intézkedés keretén belül gondozott családokban **229** olyan **gyermeket** gondoztak, akik nincsenek védelembe véve, vagy szakellátásban. Ennek keretében felvilágosítást, tanácsot adtak az igénybe vehető - gyermekekkel kapcsolatos - ellátásokról, támogatásokról, szabadidős programokról. A segítő kapcsolatban terápiás jellegű segítséget kínáltak a nehézségek megoldásában, illetve tanácsot adtak konkrét problémákban. Szükség szerinti rendszerességgel otthonukban látogatták meg a családokat, összesen **668 alkalommal**. Közreműködtek az átmeneti gondozás, pl. gyermekek, ill. családok átmeneti otthona igénybevételében. Kirendelt családgondozás keretében, hatósági végzés alapján nyújtottak segítséget azon családok számára, amelyek az önkéntes együttműködés keretében nem tudták, vagy nem akarták a gyermekeiket veszélyeztető gondjaikat megoldani. 2016-ban **védelembe vétel** keretein belül **104 gyermeket** gondoztak. A gyámhivatali eljárások során munkatársaik részt vettek a hatóság által összehívott tárgyalásokon, és a családokkal közösen egyéni gondozási-nevelési tervet készítettek, melynek segítségével konkrét feladatok és határidők kitűzésével tették hatékonyabbá a közös munkát. Folyamatosan együttműködtek a gyermekeket ellátó egészségügyi, oktatási, nevelési intézményekkel. Szüleiktől **kiemelve, szakellátásban nevelkedő 187 gyermek** ügyében **102** családnak nyújtottak segítséget annak érdekében, hogy a gyermek(ek) visszafogadására alkalmassá és képessé váljanak. Ennek során ún. hazagondozási tervet készítettek, melyben kijelölték az elérni kívánt célokat, az azok elérését segítő feladatokat. Az utógondozás keretén belül 5 családból **8 gyerekeknek** nyújtottak támogatást. Ők családjukba visszakerült gyermekek, akik a visszailleszkedéshez kaptak segítséget.

Speciális szolgáltatások, tanácsadások

- A *készenléti szolgálat* keretében 2016-ban **365 alkalommal** végeztek szakmai tevékenységet.
- A *kapcsolattartási ügyelet* keretében **106** személy vette igénybe a **kapcsolattartási ügyelet** szolgáltatásait.
- A *kórházi szociális munka* során **18 gyermek** ügyében dolgoztak együtt **kórházzal**.
- Az *utcai és lakótelepi szociális munka* tekintetében évek óta szabadidős programokat biztosítanak a kallódó gyerekek részére, hogy minél kevesebb időt töltsenek az utcán tartalmatlanul. A tanévhez kötődő délutáni klubokon kívül a nyári hónapokban ugyanezt a célt szolgálják a „nyári kószalások”.

FIÓKA Gyermek- és Ifjúságvédelmi Központ főbb forgalmi adatai II.			
Szolgáltatás neve	2014. év	2015. év	2016. év
Készenléti szolgálat (nap)	356	365	365
Kapcsolattartási ügyelet (fő)	267	147	106
Kórházi szociális munka (fő)	13	18	12
Pszichológiai tanácsadás (alkalom)	987	897	205
Jogi tanácsadás (alkalom)	219	230	218
Fejlesztés (alkalom)	1903	1487	1306

12. táblázat, forrás: CsGyK, 2017

A pszichológusok tevékenysége

A pszichológusok tanácsadást, rövid terápiát, konzultációs beszélgetéseket folytatnak gyerekekkel, szüleikkel külön-külön, vagy együtt. A terápiás titok megtartása mellett a pszichológusok folyamatosan konzultálnak az érintett családokkal foglalkozó szociális munkásokkal. 2016-ben **65 gyermek** és családtagja vett igénybe pszichológiai segítséget, őket összesen **205 alkalommal** fogadták a pszichológusok.

A jogász tevékenysége

A jogi tanácsadó egyrészt a szociális munkásokat segíti a kliensek ügyeinek vitelében, valamint a családok tagjai személyesen is konzultálhatnak vele. 2016-ben jogi tanácsadást **218 alkalommal** vették igénybe 90 gyermek családjá.

Fejlesztő pedagógiai tanácsadók tevékenysége

2016-ban **1306 alkalommal** foglalkoztak **fejlesztésre** szoruló gyerekekkel a fejlesztő pedagógiai tanácsadók. A gyerekek a legtöbb segítséget napi tanulási problémáik megoldásához igényelik, de a fejlesztést többnyire az alapoktól kell kezdeni. Az esetek többségében a tanulási alapküvetek (olvasás, helyesírás, számolás) nagyon hiányosak. Tovább nehezíti a haladást a szegényes szókinés. Ezek a halmozott problémák abból adódnak, hogy a gyerekek sokszor már az órákon nem értik a hallottakat és az otthoni információszerezés is nehezített. A fejlesztőpedagógusok munkája sok magántanuló számára az utolsó esélyt jelenti arra, hogy tanulmányai ne szakadjon meg. Az év során két alkalommal, a tananyaghoz kapcsolódó tematikus kirándulásra vittek magántanuló gyermekeket, hogy a tanulás élményeit gazdagíthassák.

Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája (MUFTI): A MUFTI célja a hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettségű, munkanélküli fiatalok munkanélküliséggel kapcsolatos problémáinak megelőzése, feltárása és kezelése.

Az Iroda szolgáltatásai, szakmai munkája:

- Információs és tanácsadó szolgálat
 - a) Álláskeresés segítése, állasközvetítés - Kerületi Állásbörze
 - b) Ifjúsági álláskereső klub
- Jogi tanácsadás
- Pszichológiai tanácsadás, pályaorientációs tanácsadás

- Elhelyezkedési esélynövelő képzések szervezése
- Ifjúsági álláskereső tréning
- Csoportos munkáltatói tájékoztatók
- Középiskolai prevenciós munka – Kerületi Képzési Börze
- MUFTI klub
- Dumasarok klub
- Ifjúsági információs munka
- Tanfolyamok, képzések
- Ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma – Együttgondolkodó Napok
- Főiskolások, egyetemisták gyakorlati terepe

A 2016. évben a jogszabályi változások a MUFTI működését is érintették. Az 2016. év adatai alapján a MUFTI szolgáltatásait **156 fő** igénybe vevő kereste fel, ebből **75 fő** volt az újonnan jelentkező kliens. A szolgáltatásaik éves forgalma, a kapcsolatfelvételek száma **3.531** volt.

A korábbi évekhez hasonlóan, legnagyobb számban az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező fiatalokkal dolgoztak.

MUFTI igénybe vevők iskolai végzettség szerinti megoszlása (fő) 2016. év	
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	7
Általános iskola nyolc osztálya	78
Szaktanulmányi iskola, szakiskola	34
Szakközépiskola	14
Gimnázium	12
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	8
Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	3
Összesen	156

13. táblázat, forrás: CsGyK, 2017

2016-ban a regisztráltak életkorát tekintve a 18-24 év közötti, nem tanuló, nem dolgozó fiatalok vették igénybe a legnagyobb számban szolgáltatásokat.

MUFTI igénybe vevők életkor szerinti megoszlása (fő) 2016. év	
18. év alatti	13
18-24 év közötti	111
25-34 év közötti	22
35 év feletti	10
Összesen	156

14. táblázat, forrás: CsGyK, 2017

Az *álláskereső klubot* 2016-ban **2.160 alkalommal** vették igénybe a fiatalok. A MUFTI álláskereső klub szolgáltatásait igénybe vevők kétharmadának sikerült munkát találnia az év során. Az álláskereső klubot az elmúlt évben minden nap működtették. A munkaerőpiacra való bejutás kudarca vagy az állásvesztés negatív hatással van az egyénre. Különösen nehéz élethelyzetbe kerülnek azok a fiatalok, akik tartósan munkanélküliek, szakképzetlenek, alacsony iskolai végzettségűek. A *szolgáltatást igénybe vevők* körével kapcsolatban elmondható, hogy a korábbi időszakhoz viszonyítva, megnövekedett azoknak a fiataloknak a száma, akik olyan családban élnek, ahol a szülő(k) is munkanélküli, díjhátralékkal küzd, lakhatása bizonytalan. A MUFTI szakembereit az álláskeresők önkéntesen keresik fel a problémáikkal. Az álláskereső klub használata során az állást kereső fiatalok el tudják sajátítani az *álláskeresési technikákat*, illetve a klub segítségével a lehető legrövidebb időn belül meg tudják találni a számukra megfelelő munkahelyet. Az *álláskeresési tanácsadás* segítségével

fejleszhető az önismeret, megismerhetők a pályázat- és önéletrajzírás fortélyai, az állásinformációk beszerzésének lehetőségei, az állás megszerzésének és megtartásának módjai. Az álláskereső klub keretein belül a fiatalok célirányosan, az álláskeresés érdekében igénybe vehetik a technikai berendezéseket (telefon, fax, internet, számítógép, fénymásoló) az ott dolgozó munkatársak felügyelete mellett. Továbbá lehetőség van az *egyéni konzultációra, tanácsadásra, segítő beszélgetésre*. Az ügyfélszolgálaton megtalálható a napi sajtó, a hirdetési újságok, amelyek szintén az elhelyezkedési esély növelésére szolgálnak. A *pszichológiai, mentálhigiénés és pályaorientációs tanácsadást* az elmúlt évben összesen **264 alkalommal** vették igénybe a fiatalok. A hozott problémák között szerepelt pályaválasztási nehézség, lakhatási és megélhetési problémák, családi konfliktusok, párkapcsolati problémák, pszichés és mentális problémák, droghasználat.

MUFTI esetkezelések, szakmai tevékenységek forgalma (alkalom) 2016. év				
	Szociális, életvezetési, mentálhigiénés tanácsadás, pszichológiai tanácsadás	Szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás	Csoportokkal végzett szociális munka	Tanácsadás (álláskeresés)
Összesen	264	131	1.446	2.160

15. táblázat, forrás: CsGyK, 2017

Főbb szakmai események

- Tavaly a Kikötő Ifjúsági Közösségi Sziget és a MUFTI szervezésében az önéletrajzírás fortélyainak elsajátítására fókuszáló tréninget tartottak a MUFTI munkatársai a Kikötőbe járó fiatalok számára. A programon **8 fő** vett részt.
- A MUFTI-ban az utóbbi években intenzívebbé vált a klubéletet, melynek keretében *közösségi és szabadidős programot* szerveznek ügyfeleiknek. A klub, hétfégi „elmenős” és délutáni (Dumasarok) programmal működik, minden érdeklődő előtt nyitva áll. A klubfoglalkozások keretében népszerű a *filmklub, gasztro-filmklub, társasjáték klub, legény és leány klub, kézműves foglalkozások*. A klubfoglalkozásokon összesen **50 fő, 771 alkalommal** jelent meg.
- A MUFTI 2016-ban első alkalommal szervezte „kitelepüléssel” ügyfelek bevonásával a szabadidős programjainak egy részét. Augusztus hónapban a MUFTI munkatársai és a *Fürge Diák Iskolaszövetkezet* munkatársai közreműködésével, hetente egy délután, kitelepültek a XV. kerületi Fő térre. Fiatalokkal beszélgettek, kérdőív segítségével szabadidő eltöltési szokásaikat és igényeiket mérték fel. Az érdeklődők önismereti és pályaválasztási kérdőíveket tölthettek ki, csillám tetoválást és Paracord karkötőt készíthettek. A kitelepülések alkalmával **41 fő** fiatalot vontak be a programokba. Szeptember elején a MUFTI-ba járó fiatalok bevonásával a kerületi „*Ififeszt*” *rendezvényen* vettek részt, ahol az érdeklődők különféle tesztek kitöltése mellett az álláskeresés témájához kapcsolódóan interaktív játékokban tették próbára képességeiket, készségeiket. A rendezvény **65 fő** fiatalot vonzott.
- 2016. májusban a Kontyfa utcai Általános Iskola, Középiskola és Gimnázium aulájában rendezték meg a *Diákmunka börzét*. A program keretében négy diákmunka szervezet, - Fürge Diák, Student, Penum és a Karrier Start Iskolaszövetkezet - munkatársai nyújtottak tájékoztatást a munkavállalás lehetőségeiről az érdeklődőknek. Az eseményen **93 diák** vett részt.
- 2016. decemberben a Kontyfa utcai Általános Iskola, Középiskola és Gimnáziumban szervezték meg a *Továbbtanulási és képzési börzét* is. A rendezvényen az oktatással, képzéssel és pályaorientációval foglalkozó intézmények, szervezetek vettek részt „kiállítóként”, összesen **9 intézmény** képviselte magát. A börzén széles kínálatot

vonultattak fel a kiállítók, a Budapest Főváros Kormányhivatal Munkaügyi Központ *pályorientációs programmal* várta a tovább tanulni szándékozókat, itt a pályaválasztást segítő tesztekkel tölthették ki a fiatalok. E mellett a résztvevő középiskolák különböző szakmákat ismerhettek meg. A rendezvény iránt nagy volt az érdeklődés a kerületi oktatási intézmények részéről, a program **115 fő** részvételével valósult meg.

- Az *Állásbörze* az Újpalotai Közösségi Házban került megrendezésre. Az eseményen **24 kiállító** - munkaadók, munkaerő közvetítő cégek, diákmunka közvetítő szervezetek, külföldi munkát ajánló cégek, a megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató szervezetek – volt jelen. A börzén **115 fő** vett részt, számukra a kínálatot színesítette a mentálhigiénés, grafológiai és munkajogi tanácsadás is.
- *Együttgondolkodó napot* tavaly több alkalommal szerveztek a MUFTI munkatársai. Első alkalommal Horváth Gyula para-kenus élsportoló élettörténetével ismerkedhettek meg az érdeklődők. A további Együttgondolkodó napokon az utcai (lakótelepi) szociális munka témájával foglalkoztak a segítő szakemberek.
- A MUFTI aktívan segítette a *Kábítószerügyi Egyeztető Fórum* és az *Ifjúsági Kerekasztal* munkáját.
- Tavaly októberben volt a *MUFTI* fennállásának 25. évfordulója. A szakmai nap lehetőséget teremtett az elmúlt időszak áttekintésére a visszaemlékezések, prezentációk, fényképes összefoglalók segítségével, az XV. Média által készített kis filmek bemutatásán keresztül, valamint a Szegletkö Gyermekeházon Kavicsok Playback Színház produkciójának közreműködésével.
- 2016-ban, 4 fő teljesített *szakmai gyakorlatot* a MUFTI-ban, 2 hallgató intézménylátogatáson vett részt. A MUFTI kollégái a szakmai eseményeken, konferenciákon folyamatosan részt vettek. Az MUFTI tevékenységéről, rendezvényeiről a XV. Média és a Civil rádió is rendszeresen hírt adott.

Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat: A szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV.4.) ök. helyi rendelet alapján a krízishelyzetben lévőknek legfeljebb öt napig, napi egyszeri **tartós élelmiszert** tudnak adni a Nappali Melegedőben a Család- és Gyermejjóléti Központ egységvezetőjének javaslata alapján. Tavaly **83 fő** vette igénybe a krízisétkeztést, összesen **415 db konzervet** osztottak ki.

A **Nappali Melegedő** lehetőséget biztosított a hajléktalan személyek részére közösségi együttlétre, pihenésre, személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, étel melegítésére, tálalására, elfogyasztására. A hajléktalanok számára egész évben a fürdés, borotválkozás lehetőségét (szükséges eszközökkel együtt), téli krízis időszakban étkezési lehetőséget (zsíros, margarinos, májkrémes, vajkrémes kenyér, tea) biztosítottak. Alkalmi jelleggel ruhát, cipőt osztottak. A munkakeresést az internetezési és telefonálási lehetőséggel segítették, valamint minden hétköznap frissülő álláslistát bocsátottak az igénybe vevők rendelkezésére. A hivatalos ügyek intézésben támogatták a hajléktalanokat. A jogi és mentálhigiénés tanácsadást az Újpalotai Család- és Gyermejjóléti Központ biztosította az ügyfelek számára.

A munkatársak rendszeres *klubfoglalkozásokat* tartottak a Melegedőben megjelenő kliensek számára, melyek lényege elsődlegesen a szórakoztatás, hasznos időtöltés. A rejtvény klub, az olvasóklub és a filmklub mellett a kreatív foglalkozások voltak a legnépszerűbbek. Reagálva a felmerült igényekre, új lehetőségként zeneklust hoztak létre a Melegedő kliensei számára, biztosítva ehhez a szükséges hangszereket.

A Nappali Melegedő szolgáltatásait **290 fő 6.355 alkalommal** vette igénybe. Rendszeresen kapcsolatot tartottak a kerületi és a fővárosi hajléktalan ellátó szervezetekkel, intézményekkel. Részt vettek rendszeresen fővárosi megbeszéléseken, pl. "Tízec Tanácsa", Téli krízis megbeszélés, Menhely team.

Nappali Melegedő forgalmi adatai					
Évszám	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Igénybe vevők forgalma (alkalom)	15.796	14.061	15.620	8.828	6.355

16. táblázat, forrás: CsGyK, 2017

A *Szociális Mosoda* folyamatosan működött, amely a XV. kerületben életvitelszerűen élő hajléktalanok, és pillanatnyi helyzetükből rászoruló családok részére biztosít mosási lehetőséget. Két mosó-szárítógép áll az ügyfelek rendelkezésére.

Szociális Mosoda forgalmi adatai			
Megnevezés	2014. év	2015. év	2016. év
Igénybe vevők száma (fő)	162	170	185
Igénybe vevők forgalma (alkalom)	1.012	1.028	1.040

17. táblázat, forrás: CsGyK, 2017

Utcai szociális munka

A 2016. évben az utcán élő gondozott hajléktalanok száma a december 31-i állapot szerint **67 fő** volt, az egész év során **100 fő** részesült ellátásban. Az utcai életmód felszámolásával kapcsolatban **18 fő** esetben nyújtottak segítséget. Az ügyfelek 89%-a aktív korú. A kliensek nemenkénti megoszlása, 25 nő és 42 férfi. Az aktívkorúak közül a férfiak száma a legmagasabb. Az előző évi adatokhoz hasonlóan továbbra is az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők vannak többen. A férfiak 69%-a, a nők 83%-a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A nyolc osztályt illetve a nyolc osztálynál kevesebb végzettséggel rendelkező kliensek nagy részének csupán az alkalmi munkák illetve a közmunkaprogramok jelentenek bevételi forrást. Az utcai szociális munka során folyamatosan változó kliens létszámmal dolgoztak. Míg a tavaszi illetve nyári hónapokban több klienst sikerült valamilyen intézményes elhelyezés segítségével kigondozni, illetve több kliens költözött el vagy vállalt vidéken munkát, addig a téli hónapokban az alkalmi munkák és az idényjellegű munkák befejeztével újra visszakerültek az ellátórendszerbe. Az utcán élő hajléktalanokat a 2016-os év során összesen **3.290 alkalommal** látták el. A Nappali Melegedőben és az utcán végzett szociális munka hatékonyabb és professzionális ellátását továbbra is elősegíti a korábban pályázaton elnyert Suzuki SX4 típusú személygépjármű használata.

A hajléktalan személyekkel összefüggésbe hozható lakossági bejelentések miatt 2016 augusztusa óta az Utcai Gondozó Szolgálat szociális munkásai és a Rendészeti Osztály Közterület-felügyeleti munkatársai szoros kapcsolatban állnak, és - heti egy alkalommal - közösen látogatják azokat a helyszíneket, ahonnan jellemzően hajléktalan személyekkel kapcsolatos lakossági bejelentések érkeznek.

Budapest, 2017. március 8.

Gráczer Irma
igazgató

Egyesített Szociális Intézmény
1157 Budapest, Árendás köz 4-6.
www.eszixv.hu

Területi Gondozás
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona
Fejlesztő Gondozó Központ
Család-és Gyermekjóléti Központ

2014-2018
Szakmai Program

**2017. évi
Munkaterve és ütemezése**

Az **Egyesített Szociális Intézmény** Szakmai Programjának 2017. évi Munkaterve tartalmilag és ütemezésében mutatja meg, hogy az idei évben milyen szakmai tevékenység megvalósítása történik az ESZI egységeiben. Az ESZI önálló költségvetési szerv, Szakmai Programjának része a Szervezeti és Működési Szabályzat, mely tartalmazza az intézmény adatait, szervezeti felépítését, a vezetők és alkalmazottak feladatait és jogkörét, az intézmény működési szabályait. Az integrált intézmény egységei:

- Területi Gondozás,
- Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO),
- Fejlesztő Gondozó Központ (FENO),
- Család- és Gyermejjóléti Központ.

Az ESZI 2017. évi főbb fejlesztési területei
Területi Gondozás: - a demens betegek nappali ellátásának bevezetése, - a házi segítségnyújtás szakmai tartalmának átalakítása
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona: - az épület infrastrukturális fejlesztése, - a férőhelyszám növelése, - a fejlesztő foglalkoztatás kialakítása
Fejlesztő Gondozó Központ: - az udvar felújítása
Család- és Gyermejjóléti Központ: - a Fioka által használt telephelyek átköltöztetésének előkészítése a XV., Árendás közbe, - az óvodai, iskolai szociális munka bevezetésének előkészítése
XV., Kontyfa utcai épület felújításának folytatása, II.-III. ütem
Humán erőforrás - teljesítményértékelés fejlesztése
Civil szervezetekkel való együttműködés fejlesztése, hálózatépítés
GMK-val való együttműködés fejlesztése

1. sz. táblázat

A szervezeti egységek által nyújtott ellátások átjárhatóak, a párhuzamos ellátás elkerülése érdekében az egységek együttműködnek, folyamatosan párbeszédet folytatnak egymással. A 2017. évi tevékenység fókuszában továbbra is a **Szociális Városközpont** működésének megszilárdítása, tartalomfejlesztése áll. Folytatódik az ESZI intézményfejlesztési folyamata, az érintett telephelyek szolgáltatásfejlesztése, bővítése, átköltöztetése. A **Spirálház** központi elhelyezkedését kihasználva kerülnek megtervezésre a szakmai programok úgy, hogy a lehetőségek folyamatos bővítésével és maximális kihasználásával minél többen és minél többször vegyék igénybe a meghirdetett szolgáltatásokat, az érdeklődők nagy számban vegyenek részt a szakmai rendezvényeken. A Spirálházban megrendezésre kerülő programok megvalósításánál szoros együttműködés valósul meg a **helyi vagy fővárosi civil szervezetekkel**. A civil szervezeteknek lehetőségük van saját rendezvényeik számára bérbe venni a Spirálház helyiségeit. A programok megszervezésénél fókuszba kerül, hogy a családvédelem területén megfelelő hangsúlyt kapjon a **prevenciós tevékenység**, valamint az **aktív közösségfejlesztés** is, olyan programok támogatása, amelyek feltérképezik, előhívják a helyi közösségekben meglévő erőforrásokat, tudásokat, felerősítik ezek közösségépítő hatását. Ebben fontos szerepet kaphat pl. az önkéntesség, az állampolgári tudatosság erősítése, a generációk közötti hidak építése, közösségi terek kialakítása. Folytatódik az **óvodai és iskolai szociális munka** kerületi szervezeti és szakmai kereteinek kidolgozása. A megvalósítandó programok köre folyamatosan bővül, rugalmasan alkalmazkodva az év során felmerülő igényekhez. A programok időpontjának optimális kiválasztásakor figyelembe kell venni, hogy mikor van lehetőség a legnagyobb létszámban elérni az adott rendezvény célcsoportját. Vannak programok, amelyek kifejezetten a késő délutáni, illetve esti időpontokban lesznek meghirdetve. A Pajtás Étterem, mint **rendezvényterem** alkalmas

nagyobb létszámú hétfégi események, rendezvények befogadására is. Ezekben az esetekben a GMK és a Csokonai Kulturális és Sportközpont biztosítani tudja az igényeknek megfelelő személyi, technikai feltételeket.

Területi Gondozás

Időseket Segítő Szolgálat, Időseket és Demenciával Élőket Segítő Szolgálat

Feladata az idősek, valamint a demens betegek nappali ellátása keretében a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak gondozása, az állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító, közösségi szolgáltatások megszervezése. A közös cél, mely az idősek szellemi-fizikai, egyéni képességeinek formában tartásában, leépülésének késleltetésében nyilvánul meg.

A demens betegek nappali ellátás legfőbb célja, hogy a demenciával küzdő idős ember a szellemi leépülése során életminőségét megőrizve, jó közérzettel, pszichés és szomatikus egyensúlyának megtartása mellett élje életét. Önellátási képességének csökkenése mellett is kielégítettek legyenek szükségletei, és meg tudja őrizni emberi méltóságát. Az életminőség megőrzésébe tehát beletartozik mindazon beavatkozások és eljárások biztosítása, melyek hozzájárulnak a demens beteg jól-létének fenntartásához.

Állandó foglalkozások a demens betegek nappali ellátása során		
	délelőtt	délután
Hétfő	testmozgás, észlelés-észleléserősítő játék, realitás orientációs tréning	kreatív foglalkozás, finommotoros mozgás, memória megtartás, szójáték, kalandozás a számok birodalmába
Kedd	testmozgás, kognitív terápiás módszerek keretében végzett játékos foglalkozások, kedves emlékeink	zenehallgatás, énekeljünk együtt foglalkozás
Szerda	testmozgás, orientációs gyakorlatok, memória játék, képkirakó	zenehallgatás, kreatív foglalkozás
Csütörtök	testmozgás, memória és beszédmegtartást segítő gyakorlatok, kreatív foglalkozás, realitás orientációs tréning	zenehallgatás, filmvetítés – a látottak megbeszélése
Péntek	testmozgás, mesehallgatás, memória és beszédmegtartást segítő feladatok	realitás orientációs tréning, múltidéző, mesehallgatás

2. sz. táblázat

A biztosított szolgáltatások formái

Fizikai ellátás: létfontosságú személyi szükségletek kielégítése, illetve meleg élelem biztosítása igény esetén.

Mentális gondozás: a lelki állapotuknak megfelelő gondozás, segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban, krízishelyzetek kialakulásának megelőzése és az izoláció elkerülése érdekében prevenciós munka.

Egészségügyi ellátás: felvilágosító előadások szervezése, tanácsadás az egészséges életmódról, gyógytorna lehetőségének biztosítása.

Foglalkoztatás: a testi-lelki egészség fenntartása, valamint a mentális megbetegedések kialakulásának megelőzése.

Szabadidős programok szervezése: az ellátást igénybe vevők részére sajtótermék, könyvek, kártya- és társasjáték illetve tömegkommunikációs eszközök biztosítása, és rendezvények szervezése.

Állandó programok az idők nappali ellátása során		
Program neve	Időpont	Helyszín
Énekkar	Hétfő 10 óra	Arany J. u.
Gyógytorna	Hétfő, péntek 11 óra Kedd 10 óra	Klebelsberg K. u. Kontyfa u.
Gerinctorna	Kedd 10.30 óra Szerda 10.30 óra	Kontyfa u. Arany J. u.
Jóga	Kedd 10 óra Szerda 10.30 óra Csütörtök 10 óra	Arany J. u. Kontyfa u. Klebelsberg K. u.
Társastánc	Kedd 13 óra Szerda 14 óra Péntek 9.30 óra	Arany J. u. Arany J. u. Kontyfa u.
Kártyaparti	Kedd, csütörtök 13 óra Csütörtök, péntek 9 óra	Arany J. u. Kontyfa u.
Kreatív csoportfoglalkozás	Csütörtök 13.30 óra	Arany J. u.
Angol nyelvoktatás	Péntek 9 óra	Arany J. u.
Klubnap	Hétfő délután Szerda délelőtt Csütörtök délután	Kontyfa u. Arany J. u. Klebelsberg K. u.

3. sz. táblázat

Állandó programok

- Összevont névnapok és születésnapok ünneplése
- Fodrász, pedikűrös
- Termékbemutatók
- Vetélkedők szervezése
- Kirándulások
- Egészségügyi előadások
- Egészséges életmódhoz tanácsadás
- „Nagyi napközije” szünidei programok nagyszülőknek és unokáknak

Az intézmény működéséről a település lakosai részére széleskörű tájékoztatást nyújtanak:

- szórólapok, információs anyagok,
- házi orvosok, szociális szolgáltatást végzők tájékoztatása,
- honlapon való tájékoztatás,
- a helyi médiában való megjelenés.

Házi segítségnyújtás

- az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása,
- az orvos előírása szerinti alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása,
- segítségnyújtás a higiénia megtartásában,
- közreműködés az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében (bevásárlás, takarítás, gyógyszerek beszerzése),
- segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásban,
- segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőt érintő veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében, a kialakult veszélyhelyzet elhárításában,
- az ellátást igénybe vevő segítése a számukra szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban,

- részvétel az egyéni és csoportos szabadidős, foglalkoztató és rehabilitációs programok szervezésében,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

A házi segítségnyújtás biztosítja a szociális segítséget vagy a személyi gondozást. Amennyiben a személyi gondozásra van szükség, akkor annak részét képezi a szociális segítség is. A gondozási szükséglet vizsgálatának eredményeként elért pontszám nem korlátozza a házi segítségnyújtás napi időtartamát. A módosítás célja az ellátott szükségleteihez rugalmasan igazodó szolgáltatásnyújtás, melynek konkrét időtartama az ellátást igénylő és a szolgáltató közötti megállapodás eredményeként kerül megállapításra. A 36/2007.(XII.22.) SZMM rendeletben módosításra került a 3. számú melléklet (Értékelő adatlap), amely a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultságot vizsgálja és igazolja. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet módosításával a házi segítségnyújtás létszámelőírásai is változnak és egyben új számítás került bevezetésre a gondozásra fordított havi órákerettel, ahol a szociális gondozók feladatellátáshoz szükséges létszáma a tevékenység naplókban ellátottanként, havonta rögzített időtartamok összesítése alapján kerül meghatározásra.

Étkeztetés

A szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkezést biztosítja. Van, aki elviszi az ebédet a Szociális Konyháról és van, akinek házhoz szállítják, valamint egyes esetekben van lehetőség helyben étkezésre is (pl. Pajtás étterem). Az étkeztetés hétvégén is igénybe vehető, valamint a cukor- és epebetegek diétás étkezését is tudják biztosítani. Étkeztetésben azok is részesülhetnek, akik a Család- és Gyermekjóléti Központ vezetőjének írásbeli javaslata szerint önmaguk illetve eltartottjuk napi egyszeri meleg étkezéséről tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek gondoskodni. Ezt a szolgáltatást a javaslatot tevő igazolása alapján 12 hónapon belül két hónapig lehet igénybe venni, mely időtartam legfeljebb egy alkalommal további két hónappal meghosszabbítható.

Közösségi étkeztetés

A Pajtás étteremben kedvezményes térítés ellenében közösségi étkezést (napi egyszeri ebédet) lehet igényelni. Az étterem minden hétköznap 11 órától 15 óráig tart nyitva. Két menüből lehet választani, amit helyben is el lehet fogyasztani vagy az ingyen biztosított dobozokban el is lehet vinni. Lehetőség van minden hétfőn és kedden előre befizetni a napi, heti, vagy havi menüre.

Gondozó Ház

Az átmeneti elhelyezést nyújtó időskorúak gondozóháza 12 férőhelyes, gondoskodik az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyekről:

- napi háromszori étkezés,
- szükség szerint ruházattal, textíliával való ellátás,
- mentális gondozás,
- egészségügyi ellátás,
- lakhatás,
- fizikai, mentális segítségnyújtás,
- segítséget nyújt a társas és családi kapcsolatainak ápolásában,
- törekszik a részben meglévő képességek szinten tartására.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó idős gondozóháznak mindent meg kell tennie az ellátást igénybe vevő testi-lelki aktivitása fenntartásának, megőrzésének érdekében. Az aktivitást segítő tevékenységeket - az ellátást igénybe vevők közreműködésével - a mentálhigiénés munkatárs előre megtervezi és a megvalósítás folyamatosságát, rendszerességét biztosítja. A bentlakásos életformához való alkalmazkodás elősegítése, az igénybe vevők mentális segítése, támogatása, foglalkoztatása az intézmény minden munkatársának a feladata.

Egyéb szakmai tevékenység

- Folytatja munkáját az **Idősügyi Tanács**, melynek tagjai az ESZI munkatársai is.
- **„Levendula nap” - alternatív gyógymódok** bemutatása.
- **„Alzheimer café”** - győri mintára, a Szociális Városközpontban.
- **„Generációk együtt”** - *Főzz nagy!* - Nagymamák, unokák együttes főzése bográcsban.
- **„Generációk együtt”** - Jobbagyféltekés rajz és festő tanfolyam.
- **Alzheimer világnap** - Alzheimer kávézók találkozója.

Szállítási feladatok ellátása:

A Területi Gondozás feladatainak ellátása során a Suzuki Wagon R személygépkocsit az étkezés kivételével, minden más szolgáltatásnál használják pl. idősök számára bevásárlás, orvoshoz kísérés. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékkal közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

Ütemterv TERÜLETI GONDOZÁS	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Időseket Segítő Szolgálat	
Pótszilveszter, életmód tanácsadás, vetélkedő, „Alzheimer café”	január
Farsang, vetélkedő, diabetikus és életmód tanácsadás, Valentin nap, Alzheimer café	február
Nőnap, vetélkedő, életmód tanácsadás, „Alzheimer café”, múzeumlátogatás	március
Húsvéti készülődés, tavaszi népszokások, népi játékok felelevenítése, locsoló bál, „Alzheimer café”, áprilisi tréfák, vetélkedő, kreatív foglalkozás, buszkirándulás (1 napos), Aranytopán táncsoport 15. jubileumi rendezvénye, jobb agyféltekés rajz és festő tanfolyam (2 napos) Bernecebaráti	április
Anyák napja, nyaralás Bogács, Hajdúszoboszló, életmód tanácsadás, vetélkedő, buszkirándulás (1 nap), „Alzheimer café”, bográcsolás	május
Egészségnap, bográcsolás, szabadtéri foglalkozások, múzeumlátogatás	június
Vetélkedő, „A Nagyfi napközije” szünidei programok, múzeumlátogatás, egészségnap, „Főzz nagy!”	július
„A Nagyfi napközije” című program folytatása, nyaralás Gyula, kerti parti, strandlátogatás	augusztus
Vetélkedő, ping-pong bajnokság, életmód tanácsadás, „Alzheimer café”, bográcsolás, fitt nap, nyaralás Eger és Debrecen, Alzheimer világnap	szeptember
Szüreti mulatság, életmód tanácsadás, darts bajnokság, vetélkedő, „Alzheimer café”, buszkirándulás (1 napos), Márton napi népszokások, jobb agyféltekés rajz és festő tanfolyam (2 napos) Bernecebaráti	október
Darts bajnokság, életmód tanácsadás, „Alzheimer café”, vetélkedő, „Levendula nap”- alternatív gyógymódok bemutatása, egészségnap, adventi készülődés	november
Adventi készülődés, Mikulás, Karácsonyi ünnepek	december
Demenciával Élőket Segítő Szolgálat	folyamatos
Házi segítségnyújtás	folyamatos
Étkeztetés, közösségi étkezés (Pajtás étterem)	folyamatos
Gondozó Ház	folyamatos

4. sz. táblázat

Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Az ÉNO alaptevékenysége a nappali ellátás. A helyi rendeletben meghatározott feltételekkel, a Házirendben szabályozottak szerint, nappali ellátást, napi kétszeri étkezést, foglalkoztatást nyújt, a XV. kerületben élő középsúlyos értelmileg akadályozott személyek részére. Az intézmény illetékes azon középsúlyos értelmileg akadályozott személyek napközbeni ellátásának biztosítására, akiknek felvételét önmaga és törvényes képviselőjük kérte és a jogszabályi feltételeknek megfelelnek. Az engedélyezett férőhelyek száma 32 fő, intézményi jogviszonnyal rendelkezik 36 fő. A Befogadó csoport létszáma változó, maximum 5 fő. Ebben a csoportban a nyári iskolai szünet idején, alkalmanként gyerekek is megjelenhetnek igénybe vevőként.

Megoldást kínálnak a családok problémáira:

- biztonságos felügyelet,
- napközbeni étkeztetés,
- képességek szinten tartása és fejlesztése, mérése,
- foglalkoztatás,
- egyénre szabott foglalkoztatás, differenciált egyéni bánásmód,
- egészségügyi és fizikai állapotot megőrző szolgáltatások igénybevétele,
- érdekvédelmi fórum,
- hivatalos ügyintézés segítése,
- tanácsadás.

Klienseik igényeire építve, egyéni gondozási, valamint foglalkoztatási tervet készítenek. A tervek személyre szabottan határozzák meg az ellátásban részesülő állapotának megfelelő gondozási, fejlesztési feladatokat és módszereket. Az igénybe vevő és törvényes képviselőjének egyetértésével szakmai team vizsgálja felül és írja meg, aktualizálja az egyéni igényekre szabott terveket.

2017-ben átszervezésre kerül a fogyatékkal élők foglalkoztatása. Március 31-én megszűnik az intézményen belüli szociális foglalkoztatás, melynek helyét áprilistól a **fejlesztő foglalkoztatás** veszi át. Az új foglalkoztatási forma finanszírozása pályázat útján történik. Szükséges aktualizálni a szakmai programot és az intézményi dokumentációt a fejlesztő foglalkoztatás jogszabályi előírásainak megfelelően.

A KENYSZI naprakész pontos vezetése folyamatos feladat a működtetés során.

Szabadidős programjaik, szolgáltatásaik és rendezvényeik:

- Adventi délután
- Adventi koncert
- Családi nap
- Farsang
- Fodrász
- Főzés, háztartási ismeretek
- Gyógymasszázs
- Gyógytorna
- Kerékpározás
- Kerámia műhely
- Kirándulások
- Mikulás
- Tematikus és integrációs táborok
- Re-Hab-Café
- Nyílt nap
- Palota média műhely
- Pedikűr

- Kerékpározás, túrázás, tollas, labdarúgás, szabadidő sportok, gyógyúszás
- Szülőklub
- Szakmai műhely
- Tánc terápia
- Terápiás lovaglás
- Vizuális műhely

Mentális fejlesztés:

Gyógypedagógiai fejlesztés egyéni és kiscsoportos formában, az egyéni fejlesztési tervben meghatározottan.

A napi foglalkozások rendje:

A foglalkoztatás, a fejlesztések, a szabadidős tevékenységek tervezése éves szinten, hónapokra lebontva történik. A heti tervek hónap elején készülnek, a napi tevékenység lebontása hétfőnként történik, kliens és ellátás specifikusan.

Pszichoterápiás csoport:

Ellátottaik pszichés egészségének megőrzése, pszichiátriai betegségek kialakulásának prevenciója. Kiscsoportos terápia, „zsilipelő funkcióval” bír, az ellátás, az otthon és a társadalom között.

Szocioterápiás csoport:

A csoport fejlesztésének fő célja az önkiszolgáló képesség javítása és a munkavégző képesség kialakítása.

Szállítási feladatok ellátása:

Az ÉNO feladatainak ellátása során a Suzuki Wagon R személygépkocsit a Szociális foglalkoztatás során használják az alapanyagok beszerzésére, a kész termékek kiállításokra, vásárookra történő eljuttatásában. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékekkel közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

Ütemterv	
ÉRTELMI FOGYATÉKOSOK NAPKÖZI OTTHONA	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Egyéni foglalkoztatási és gondozási tervek aktualizálása, Sport nap, Szakmai team, Vizuális műhely, Média műhely, Kerámia műhely indítása	január
Farsang, Sport nap, Kiállítás látogatás, Színház látogatás, Egyéni fejlesztési – és foglalkoztatási tervek egyeztetése, Szülői értekezletek, Szakmai team, Kerámia műhely, Vizuális műhely, Média műhely, Táncterápia, Szakmai nap és workshop	február
Szülő klub, Re-Hab-Café, Sport nap, Koncert, Színház, Rekreatív tábor, Nyílt nap, Szakmai team, Táncterápia, Túra, Vizuális műhely, Média műhely, Kerámia műhely	március
Sport nap, Tehetséggondozó Alkotótábor, Zsirai filmnapok, Esélyegyenlőségi Napok és műhelymunka, Re-Hab-Café, Integrált Színházi- és Táncfesztivál, Kirándulás, Túra, Focikupa, Szakmai team, Vizuális műhely, Média műhely, Táncterápia, Kerámia műhely	április
Speci(ART) Fővárosi Kulturális Fesztivál, Sport nap, Foci bajnokság, Színház, Regionális Kulturális találkozó, Túra, Szakmai nap és workshop, Szakmai team, Vizuális műhely, Média műhely, Táncterápia. Vizuális műhely kiállítása, Kerámia műhely	május
Szülő klub, Sport nap, Családi nap, Filmfesztivál, Táncol a kerület, Országos Kulturális Fesztivál, Országos Ipar- és Képzőművészeti kiállítás, Túra, Szakmai team, Vizuális műhely, Média műhely, Táncterápia, Kerámia műhely, Szervezetfejlesztés	június
Strand, Sport nap, Hajókirándulás, Túra, Zöld Tábor, Szakmai	július

team	
Strand, Sport nap, Erzsébet tábor Fonyódligeten, Táncsoport fellépései, Szakmai team	augusztus
Szülő klub, Integrációs tábor, Bowling Vándorkupa Bajnokság, Sport nap, Zsirai őszi napok, Homokszobrász Fesztivál, Vizuális műhely, Média műhely, Táncterápia, Nyitott kapus kerámia műhely, Vizuális műhely kiállítása, Szakmai team, Szakmai nap és workshop	szeptember
Re-hab-Café, Sport nap, Túra Tábor, Kirándulás, Színház, Magyar Speciális Független Filmszemle, Vizuális műhely, Média műhely, Táncterápia, Nyitott kapus kerámia műhely, Film klub, Nyílt nap, Szakmai team, Csoportos szupervízió	október
Film klub, Szociális munka napja, Vizuális műhely, Média műhely, Táncterápia, Nyitott kapus kerámia műhely, Sport nap, Szakmai team, Csoportos szupervízió, Szakmai nap és workshop	november
Re-Hab-Café, Szülő klub, Film klub, Vizuális műhely, Média műhely, Táncterápia, Nyitott kapus kerámia műhely, Színház, Mikulás ünnepség, Családi adventi délután, Adventi városnézés, Adventi koncert, Szakmai team	december
Szociális foglalkoztatás	január 1-március 31.
Fejlesztő foglalkoztatás	április 1-december 31.
Befogadó csoport	folyamatos

5. sz. táblázat

Fejlesztő Gondozó Központ

Az év folyamán a FENO épületét két ágazat (köznevelés, szociális) veszi egyszerre igénybe, ami napi szintű szervezési és szakmai iránymutatási feladatokat igényel. Továbbra is rugalmasan kezelik a változó jogszabályi környezetből (tanköteles gyermekek számának csökkenése az intézményen belül), illetve a fenntartó váltásból fakadó változásokat. A két ágazat törvényességi kereteit igyekeznek betartani, a napi szintű munkát, az egyes programok szervezését, kivitelezését, a csoportok beosztását a fent említett szempontok alapvetően befolyásolják.

Az ágazatok közötti gördülékeny, hatékony együttműködés érdekében a folyamatos egyeztetés, szakmai konzultáció, kapcsolattartás elengedhetetlen ebben az évben is.

A Fejlesztő Gondozó Központ alaptevékenysége a súlyosan és halmozottan sérült személyek nappali ellátása. A különböző szakterület szakemberei, - gyógypedagógus, pedagógus, konduktor, szakorvos - munkájukat egymással összehangoltan végzik. Így az intézménybe járó sérült gyerekek, fiatalok megsegítése harmonikus légkörben, komplex módon történik. A munkatársak a családok mindennapos életének megkönnyítése érdekében, folyamatosan rendelkezésre állnak a hivatalos ügyek intézésében, szakirányú szolgáltatások felkutatásában, vagy az aktuálisan felmerülő egyéb, előre nem látható nehézségek, problémák megoldásában.

Főbb szakmai tevékenység

- A családban már kialakított szokások, jelzések, megszerzett képességek, készségek, elsajátított tudásanyag feltérképezése és a nappali intézményi létben való lehetőség szerinti beépítése és fejlesztése.
- Olyan környezet biztosítása, amely a gondozottak testi, értelmi és szociális képességeit segíti kibontakoztatni, megnyugtató és biztonságos.
- A kommunikáció egyénenként változó lehetőségeinek feltérképezése, a gondozottak állandó ösztönzése a számukra lehetséges önkifejezési módok tudatos alkalmazására, gyakorlására.

- A szociális készségek, társas kapcsolatok, elemi magatartásformák megismertetése, énkép, önismeret kialakulásának elősegítése.
- Szoros kapcsolattartás a szülőkkel az ellátottak eredményes fejlesztése, a szülő-gyerek kapcsolat segítése érdekében, a szülők szakmai segítése, tehermentesítése.
- Az ellátás során leghatékonyabban alkalmazható eljárások, módszerek nyomon követése és beépítése az egyéni fejlesztő programokba.
- Segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása.
- Érdekképviselői szervekkel történő együttműködés erősítése.
- Közösségi, kulturális és a szabadidős programokon való egyenjogú részvétel elősegítése aktív kutató munkával, részvétellel, ezáltal a társadalmi integráció elősegítése.
- Információs hálózat működtetése.
- Szakmai konferenciákon való részvétel.
- Az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karának terepintézménye.

A szakmai tevékenység formái

Egyéni foglalkozások, amelyek alapja a team munkában elkészített, szülőkkel egyeztetett, egyéni fejlesztési terv. A fejlesztő programok elkészítésénél a legfontosabb szempont változatlanul a mindennapos tevékenységekben való önállóság fejlesztése.

Csoportos foglalkozások a fejlesztési területek szerint:

Szocializáció: társas kapcsolatok fejlesztése, önkiszolgálás fejlesztése, érzelmi fejlesztés, esztétikai nevelés.

Megismerő funkciók: érzékelés, észlelés fejlesztése, kognitív funkciók fejlesztése.

Kommunikáció, beszéd: beszédfejlesztés, alternatív és augmentatív kommunikáció, gesztusnyelv alkalmazása az egyéni igényeknek megfelelően, beszédmozgás fejlesztése.

Mozgás: nagymozgás fejlesztése, finommozgás fejlesztése.

Munkatevékenység: mint közösségért végzett munka.

Fejlesztő gondozás tevékenységei során az etetés, tisztázás, gyógyszerelés, pihenés és foglalkozás közben megfelelő pozicionálás minden gondozottnál, az éppen aktuális egyéni szükségletek maximális figyelembevételével.

Szabadidős programok, rendezvények, ünnepek szervezése: pótszilveszter, farsang, Március 15.-i ünnepség, az intézmény születésnapja, "Életünk értelme" - konferencia, Föld napja, Anyák napja, Gyermeknap, Húsvét, Májusfaállítás, intézményen kívüli kiscsoportos szabadidős tevékenységek, séták, bevásárlás, ősszel és tavasszal a szülőkkel közösen egész napos kirándulások, Bowling Vándorkupa Bajnokság, Mikulás, Karácsonyfa állítás, Karácsony, nyaralás Bogácson, Csikipók Bohóc társulat fellépései.

Új terápiák, rendezvények beemelése: az ellátottak állapotához alkalmazkodó, igény szerint felmerülő terápiák, szolgáltatások, rendezvények megszervezése, lebonyolítása pl. bentlakásos intézmények látogatásának megszervezése szülőkkel, állatasszisztált terápia, színes kotta módszer alkalmazása, országos kulturális rendezvény szervezése, a társadalmi integráció elősegítése érdekében kisbuszos kirándulások szervezése, szülő klub facilitálása.

Szakorvosi vizsgálat szervezése az ellátottak részére: ortopéd szakorvosi vizsgálat, fogászati szűrővizsgálat, bőrgyógyászati szűrővizsgálat, speciális gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos tevékenységek megszervezése, egészségnap keretében zajló szűrővizsgálat, igény szerinti kísérés szakrendelések igénybevételéhez.

Terápiás eljárások alkalmazása

Mozgásos jellegű terápiák: egyéni és csoportos mozgásfejlesztés, szenzoros integrációs terápia elemei, gyógytestnevelés elemei, hidroterápia elemei. A halmozottan fogyatékos, mozgáskorlátozott személyek egyéni mozgásfejlesztése komplex rehabilitációs feladatrendszer. A sérült területek halmozódása miatt a mozgásfejlesztés nem csak a motoriumra terjed ki, hanem az érzékszervek fejlesztésének területeit is magában foglalja,

valamint a mindennapos tevékenységekhez szükséges mozgásformákat is. Nagy jelentőséggel bír a mindennapi ellátási területek szinten tartásában, megkönnyítve az ápoló környezet munkáját.

Gyógypedagógiai jellegű terápiák: kognitív területek fejlesztése, bazális terápia, beszédfejlesztés, etetés (evés) terápia, alternatív és augmentatív kommunikáció, látásfejlesztés, hallásfejlesztés, zeneterápia, dramatizálás elemei.

Egyéb állandó foglalkozások, terápiák: játék stimuláció, zenés foglalkozások, snouzelel, báb- és mesefoglalkozások, tömegsport (bowling, boccia), kreatív műhelyfoglalkozások.

Szállítási feladatok ellátása:

A FENO feladatainak ellátása során, egyes rendezvények lebonyolításához használja a Suzuki Wagon R személygépkocsit. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékkal közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

Ütemterv FEJLESZTŐ GONDOZÓ KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Pótszilveszter, Közös team, szakember team, gondozottak félévi jellemzésének leadása, II. félévi foglalkozási tervek leadása	január
Szakember team, Farsang, nagy team, Nyílt napok	február
Szakember team, 1848. március 15.-i megemlékezés, FENO 26. születésnapjának ünneplése, közös team, Húsvét, "Életünk értelme" - konferencia	március
Föld napja, szakember team, Tavaszi kirándulás - nagycsoport, Tavaszi kirándulás - kiscsoport, fogászati szűrővizsgálat, bőrgyógyászati szűrővizsgálat, közös team	április
Anyák napja, Májusfa állítás, Gyermeknap, szervezetfejlesztés, szakember team, közös team	május
Élménynap, nyári programtervezet és dokumentációk leadása, szakember team, Nyári tábor - nagycsoport, Nyári tábor - kiscsoport, közös team, szülői értekezlet, ortopéd szakorvosi vizsgálat	június
Ügyeleti rend szervezése, ügyeleti programok felelőseinek kijelölése, ügyeleti programok folyamatos lebonyolítása	július
Ügyeleti programok folyamatos lebonyolítása	augusztus
Közös team, beszoktatás, szakember team, Bowling Vándorkupa Bajnokság, foglalkozási tervek, órarend leadása, egyéni fejlesztési tervek leadása	szeptember
Szakember team, szülői értekezlet, közös team, fogászati szűrővizsgálat	október
Mesék napja, szakember team, „Fordított nap”, közös team	november
Mikulás ünnepség, Ortopéd szakorvosi vizsgálat, szakember team, Karácsonyfa állítás, Karácsonyi ünnepség, Közös team	december

6. sz. táblázat

Család- és Gyermekjóléti Központ

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** munkáját az 1993. évi III. törvény valamint az 1997. évi XXXI. törvény és rendeleteik határozzák meg. 2017-ben továbbra is kiemelt feladat az új szervezeti struktúra bemutatása a kerület lakossága és a kerületi intézményhálózat felé. Ennek érdekében szakmai megbeszéléseket tartanak a jelzőrendszer tagjai számára, rendszeres megjelenést terveznek az nyomtatott és elektronikus sajtóban, valamint szórólapokkal és plakátokkal szeretnék felhívni a figyelmet a különböző telephelyeken elérhető szolgáltatásokra.

Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ: A családsegítés terén a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek,

családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújt szolgáltatásokat. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését. A családok, gyermekek és segítségre szoruló személyek védelme érdekében veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszert működtetnek.

Szakmai tevékenység

Az egyéni esetkezelés során elsőként a családsegítő munkatárs kerül kapcsolatba az igénybe vevővel. Meghallgatja az ügyfél kérését, felméri a szükségleteit, gondozási tervet készít, melyet ismertet a klienssel. Amennyiben szükségesnek véli, tanácsadó munkatársakat von be a gondozási folyamatba és koordinálja azok tevékenységét.

Az egyéni esetkezelést kiegészítő szolgáltatások:

Tanácsadások

- jogi tanácsadás
- háztartási adósságkezelési tanácsadás
- pszichológiai tanácsadás
- fejlesztő pedagógiai tanácsadás
- életvezetési tanácsadás
- mentálhigiénés tanácsadás
- pár- és családkonzultáció
- mediáció
- munkahelyi grafológia

Gyermek és ifjúsági programok

- nyitott gyerekklub
- kamasz klub
- kamasztábor - fiatalok intenzív közösségépítő nyári tábora
- korrepetálás általános és középiskolai tanulóknak
- kézműves napok: Húsvét, Karácsony

Szociális munka csoportokkal

- megváltozott munkaképességűek munkaerő-piaci reintegrációra való felkészítése
- tartós munkanélküliek munkaerő-piaci felkészítő csoportja
- „Álláskereső Klub” a munkát keresők számára
- csoportos álláskeresési tanácsadás
- családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning
- háztartás tréning az eladósodott családoknak
- „Nem vagy egyedül” a fogyatékkal élő családtagot eltartó, sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő szülők csoportja
- „Hozzátartozói” csoport Alzheimer beteget gondozó személyek számára
- Szexeducatio – szexuális felvilágosítás
- „Szülők Akadémiája” klub a párkapcsolati szerepek tudatosítása, gyermeknevelési készségek fejlesztése céljából
- „Napsugár” klub az elszigetelten élő, tartósan munkanélküliek számára
- „A Biblia aktualitása a hétköznapokban” – beszélgető kör
- együttműködés az Újpalotai Közösségi Házal – „Kanga Klub”

Egyéb szakmai tevékenység

- jelzőrendszer működtetése
- szakmai konferenciák szervezése
- szakmai műhelymunka
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- nemzetközi kapcsolatok
- önkéntesek foglalkoztatása
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- közösségi szolgálat koordinálása
- szakmai továbbképzések

Probléma-orientált tevékenységek és szolgáltatások:

Szociális munka tartós munkanélküliekkel

A tartós munkanélküli személy *munkaerő-piaci helyzetének feltárása*, szociális és mentális állapotának vizsgálata, azaz a munkára való alkalmasság vizsgálata során az alábbiakat térképezik fel:

- családi körülmények,
- lakáskörülmények,
- alapvető fizikális szükségletek,
- anyagi helyzet,
- iskolai végzettség, szakképesítés,
- egészségi állapot,
- életvezetési problémák,
- munkavégzés iránti motiváltság,
- tényleges munkavégzési képesség,
- a személyiségzavar meglétének, valamint
- a szenvedélybetegségekre vagy fogyatékosságra utaló tünetek jellemzőit.

A tartós munkanélküli klienssel való kapcsolattartás része az egyénre szabott fejlesztési program kidolgozása. A rendszeres értékelések során lehetőség van a programtípus megváltoztatására az ügyfél élethelyzetéhez alkalmazkodva. Minden programtípusban közös, hogy segítséget nyújtanak a társult problémák kezeléséhez, valamint a szükségletekhez igazodó, más szolgáltatások igénybevételéhez:

- foglalkoztathatóság elősegítésére irányuló program,
- más ellátáshoz való hozzájutást elősegítő program,
- társadalmi beilleszkedést segítő program.

Háztartási adósságkezelés

Az eladósodott egyének, családok hozzájuthatnak minden olyan információhoz, egyénre szabott segítséghez, amely által képessé válhatnak lakhatásuk biztonságos megtartására.

- Információnyújtás
- Egyéni esetkezelés, adósságkezelési szolgáltatás
- Támogatásokhoz való hozzáférés elősegítése és az ezekhez kapcsolódó ügyintézés
- Szolgáltatókkal való kapcsolattartás

Prevenációs szolgáltatások

A **Praktikus Életmód Iroda** célközönsége olyan családok és egyének csoportja, akik még nem tartoznak közvetlenül a szociálisan veszélyeztetettek közé és a Praktikus Életmód Iroda új szolgáltatásainak igénybevételével elérhető, hogy megtartsák (esetleg javítsák) jelenlegi élethelyzetüket, életkörülményeiket. A Praktikus Életmód Iroda szolgáltatásainak alapvető célja az életminőség javítása, fenntartása a szociális munka eszközeivel, valamint a

mentálhigiénés szemléletből adódóan olyan, az életvitelt alapvetően befolyásoló módszerekkel, eszközökkel, melyek alkalmasak arra, hogy a jelenlegi szociális problémák enyhítésén túl megakadályozzák a problémák átörökítését.

- Információs Pont
- „Kamasz-panasz” serdülők és/vagy szülők kötetlen beszélgetős csoportja
- „A Biblia aktualitása a hétköznapiakban” – beszélgető kör
- Előadások önkéntesek és civil szervezetek bevonásával
- Önsegítő, prevenciós (és támogató) csoportok
- „Praktikák a háztartásban” - ötletbörze
- Számítógépes készségfejlesztés

Ütemterv	
ÚJPALOTAI CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Családgondozás – egyéni esetkezelés	folyamatos
Jogi tanácsadás	hetente 1 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Életvezetési tanácsadás	folyamatos
Mentálhigiénés tanácsadás	folyamatos
Pár- és családkonzultáció	folyamatos
Mediáció	folyamatos
Munkahelyi grafológia	igény szerint
Kamasztábor - fiatalok intenzív közösségépítő tábora	évente 1 alkalommal, 5 nap, 4 éjszaka
Kamasz klub	havonta 1 alkalom
Családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning	évente 1 alkalom/2 nap
„Nem vagy egyedül” - fogyatékkal élő családtagot eltartó, sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő szülők csoportja	igény szerint
Szexeducatio – szexuális felvilágosítás	igény szerint
„Hozzá tartozó” csoport Alzheimer betegeket gondozó személyek számára	havonta 1 alkalom
„Szülők akadémiaja”	félévente 1 alkalom
Párkapcsolati szerepek	félévente 1 alkalom
Együttgondolkodó nap	évente 2 alkalom
Korrepetálás általános és középiskolai tanulóknak	igény szerint
Kanga Klub	hetente 1 alkalom
„Napsugár” klub	havonta 1 alkalom
„A Biblia aktualitása a hétköznapiakban”	havonta 1 alkalom
Kézműves napok (Húsvét, Karácsony)	évente 2 alkalom
Háztartás tréning	félévente 1 alkalom
Számítógépes készségfejlesztés	igény szerint
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom, 2 nap
Szupervízió	egyéni szupervíziós szerződés szerint
Konferenciákon, továbbképzéseken való részvétel	igény szerint
Egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése	folyamatos
PR, reklámtevékenység, szóróanyagok készítése	folyamatos
30. évforduló (családsegítés szolgáltatás)	október
Munkavállalást segítő szolgáltatások	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Egyéni konzultáció	folyamatos
Álláskereső tréning	negyedévente 1 alkalom
Álláskereső klub	hetente 4 alkalom
Csoportos álláskeresési tanácsadás, pályaaorientációs tanácsadás	hetente 1 alkalom/igény szerint
XV. kerületi Állásbörze	évente 1 alkalom

Tartós munkanélküliek számára csoportmunka	félévente 1 alkalom
Megváltozott munkaképességűek reintegrációjára felkészítő konzultáció	szükség szerint
Pszichológiai tanácsadás	igény szerint
Háztartási adósságkezelés	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Tanácsadás	folyamatos
- szolgáltatókkal történő kapcsolattartás	folyamatos
- információnyújtás	folyamatos
Egyéni esetkezelés	folyamatos
Eladósodott háztartások szereplőinek tájékoztató	félévente 1 alkalom
Szakmai műhelymunka	félévente 1 alkalom
Kapcsolattartás a szolgáltatókkal	folyamatos

7. sz. táblázat

Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ: Elsődleges feladatuk a gyermekvédelmi hatósági intézkedések során szociális segítő munkát végezni és koordinálni a veszélyeztetett kiskorú gyermeket nevelő családokban. Ennek legfontosabb elemei: az egyéni esetkezelés, a tanácsadás, a csoportokkal végzett szociális segítő munka valamint a prevenció.

Szakmai tevékenység

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladataik: kezdeményezni a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét. Javaslatot készíteni a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére. Együttműködni a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását. A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinálni és végezni - az otthoni nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához. Utógondozást végezni a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez. Védelembe vett gyermek esetében elkészíteni a gondozási-nevelési tervet, szociális segítő munkát koordinálni és végezni, illetve a gyámhatóság felkérésére, a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készíteni.

Az egyéni esetkezelés során az esetmenedzser szociális segítő munkát végez, és amennyiben szükségesnek véli, tanácsadó munkatársakat von be a gondozási folyamatba és koordinálja azok tevékenységét. A gyermekvédelmi hatósági eljárásokban érintett családok igénybe vehetik mindazokat a tanácsadásokat és szolgáltatásokat, melyeket az Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ biztosít. Ezek koordinálása is az esetért felelő esetmenedzser feladata.

Az egyéni esetkezelést kiegészítő, speciális szolgáltatások:

- Utcai és lakótelepi szociális munka
- Kapcsolattartási ügyelet, mediáció
- Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat
- Tanácsadások:
 - jogi tanácsadás
 - pszichológiai tanácsadás
 - fejlesztő pedagógiai tanácsadás
 - pár- és családkonzultáció, mediáció

Utcai és lakótelepi szociális munka

Az utcai és lakótelepi szociális munkát a Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodájának munkatársaival együttműködve végzik. Először feltérképezik a kerület frekventált területeit, felméri a meglévő szükségleteket és megtervezik az elvégzendő feladatokat. Kiemelt figyelmet szentelnek a kerületben lévő bevásárló központnak és a lakótelepen található találkozási pontoknak. Cél, hogy elfogadható, értelmes alternatívát nyújtsanak a fiatalok számára, szabadidejük eltöltéséhez.

Kapcsolattartási ügyelet, mediáció

Szolgáltatásuk célja, hogy a gyermekek a gyermekelhelyezés, ill. szakellátásba kerülés után is kapcsolatban maradjanak szüleikkel, nagyszüleikkel, testvéreikkel. Mediátori (közvetítői) segítséget, semleges helyet, a gyermek számára természetes környezetet (játékokkal berendezett szobát) és szakemberek segítségét biztosítják ehhez. A szülők a gyámhivatal és/vagy a bíróság révén kerülhetnek az intézményhez. A gyámhivatal vagy a bíróság által elrendelt ellenőrzött kapcsolattartást egy kamerával és mikrofonokkal felszerelt helyiségben biztosítják, ahol a kapcsolattartásra jogosult zavartalanul találkozhat a gyermekkel, miközben a szakember egy másik helyiségben, monitoron és hangszórókon keresztül tart felügyeletet.

Gyermekvédelmi jelzőrendszeri, készenléti szolgálat

A gyerekeket érintő krízis-ügyekben jelzőrendszeri, készenléti szolgáltatást látunk el. Ennek keretében a Fióka egyik telefonszáma éjjel-nappal elérhető. Az intézmény zárva tartási idejében a vezetékes vonal egy mobiltelefon készülékre van átirányítva, amit minden hétköznap és hétvégén egy-egy szociális munkás tart magánál. Krízishelyzet esetén intézkedik vagy megszervezi az ellátást, enyhébb esetekben pedig információt fogad és nyújt.

A jelzőrendszeri koordinátor figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

Egyéb szakmai tevékenység

- szakmai műhelymunka a gyermekvédelmi jelzőrendszer részvételével, jelzőrendszeri koordináció és tanácsadás
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- önkéntesek fogadása
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- szakmai továbbképzések, szakmai konferenciák szervezése

Ütemterv	
FIÓKA GYERMEK- és IFJÚSÁGJÓLÉTI KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Gyerekes családokkal végzett szociális munka	folyamatos
Fejlesztés gyermekeknek	folyamatos
Pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Jogi tanácsadás	hetente 1 alkalom
Speciális szolgáltatások	folyamatos
Szakmaközi megbeszélés a jelzőrendszer tagjaival	havonta 2 alkalom
Továbbképzések	folyamatosan
Éves tanácskozás	február
Szupervízió	egyéni szupervíziós szerződés szerint
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom, 2 nap
20. évforduló (gyermekjóléti szolgáltatás)	október

8. sz. táblázat

Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája: A MUFTI-hoz fordulók zöme az iskoláit abbahagyó, már nem tanuló és stabil munkahelyet sem találó, állástalan 14-30 éves fiatal. A speciális szolgáltatások közül az utcai és lakótelepi szociális munkát a MUFTI munkatársai végzik. 2017-ben még hangsúlyosabbá válik a GYIÖK és a KEF tevékenységébe, programjaiba való bekapcsolódás. Cél, hogy elfogadható, hasznos alternatívát nyújtsanak a fiatalok számára a szabadidejük eltöltéséhez.

Az Iroda szolgáltatásai, szakmai munkája

- információs és tanácsadó szolgálat
 - Álláskeresés segítése, állásközvetítés - Kerületi Állásbörze
 - Ifjúsági álláskereső klub
- pszichológiai, pályaorientációs tanácsadás
- elhelyezkedési esélyt növelő képzések szervezése
- ifjúsági álláskereső tréning
- csoportos munkáltatói tájékoztatók
- középiskolai prevenciós munka - „Kerületi Képzési Börze”
- kirándulások, információszerző és kulturális programok
- MUFTI klubok:
 - gasztro-filmklub
 - társasjáték klub
 - kézműves foglalkozások
- felkereső ifjúsági információs munka

Ifjúsági koordinációs tevékenység

- együttműködés a XV. kerületi GYIÖK tagjaival
- együttműködés a gyermek és ifjúsági korosztállyal foglalkozó bizottságokkal, szervezetekkel, intézményekkel
- kapcsolattartás a városban működő gyermek és ifjúsági szervezetekkel
- táborok, képzések szervezése, lebonyolítása
- kerületi szintű gyermek és ifjúsági rendezvények szervezése, lebonyolítása
- közreműködés az ifjúságpolitikával kapcsolatos ügyek intézésében

Egyéb szakmai tevékenység

- „Együttgondolkodó nap” - ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- közösségi szolgálatot teljesítők fogadása
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- önkéntesek foglalkoztatása
- szakmai továbbképzések

Ütemterv	
MUNKANÉLKÜLI FIATALOK TANÁCSADÓ IRODÁJA	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Információs és tanácsadó szolgálat - ügyfélszolgálat	folyamatos
Állásközvetítés	folyamatos
Álláskereső klub	hetente 4 alkalom
Képzési Börze	évente 1 alkalom
Diákmunka Börze	évente 1 alkalom
Pályaorientációs tanácsadás, pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Álláskereső tréning	évente 1 alkalom
Ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma, „Együttgondolkodó Nap”	évente 2 alkalom

Konferenciákon, szakmai eseményeken való részvétel	igény szerint
Főiskolások, egyetemisták gyakorlati terepe	folyamatos
Közösségi szolgálat	folyamatos
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom, 2 nap
MUFTI klub programjai	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Gasztro Filmklub	havonta 2 alkalom
Kitelepülés, utcai ifjúsági munka	tavasszal, nyáron, ősszel, havonta 1 alkalom
Társasjáték klub	havonta 1 alkalom
Kézműves foglalkozások	kéthavonta 1 alkalom
Kirándulás	kéthavonta 1 alkalom
Karácsonyi klub	évente 1 alkalom
Ifjúsági fesztiválok	július, augusztus

9. sz. táblázat

Nappali Melegedő és Utcái Gondozó Szolgálat: A Család- és Gyermejkölési Központ krízishelyzetben lévők számára az étkezés lehetőségét tartós ételkészítés formájában biztosítja, legfeljebb ötnapi időtartamra. Az ellátás feltétele az ellátást indokoló helyzet és az életvitelszerű XV. kerületi tartózkodás.

Szakmai tevékenység

A Nappali Melegedő hajléktalanok számára krízis időszakban étkezési lehetőséget is (zsíros kenyér, tea) biztosít. Egész évben rendelkezésre áll a fürdés, borotválkozás lehetősége, amihez a szükséges eszközöket is biztosítják. Alkalmi jelleggel ruhát, cipőt osztanak. A csomagok megőrzését nemcsak krízis időszakban, hanem egész évben igénybe vehetik a kliensek. Tavaly új foglalkozások, pl. rejtvény klub, olvasókör kerültek bevezetésre, mely népszerű az igénybe vevők között. A klubfoglalkozások lényege elsődlegesen szórakoztatás, hasznos időtöltés. A rejtvény klub lexikális tudást fejleszt, motiváló ereje van. Az olvasókör tagjai a beszélgetések során közelebb kerülhetnek egymáshoz. A kreatív foglalkozások stresszoldó hatásuk mellett az alkotás örömét jelentik a kliensek számára. Reagálva a felmerült igényekre, új lehetőségként zeneklubot is tartanak a Melegedő kliensei számára, biztosítva ehhez a szükséges hangszereket. A munkakeresést álláskereső újságokkal, telefonálási lehetőséggel, valamint internet hozzáféréssel segítik. Ügyintézésben a szociális munkások támogatják a hajléktalanokat. Téli krízis időszakban hétvégén is működik a Nappali Melegedő. Az igénybevétel feltétele:

- félévente érvényes tüdőszűrő igazolás (negatív mellkasi lelet)
- Házi rend betartása
- gondozásba vétel

Az Utcái Gondozó Szolgálat célja az utcán (átjárókban, erdőkben, parkokban) élő hajléktalan személyekkel való kapcsolatfelvétel, majd a kapcsolattartás során a túlélés, a helyzetjavítás elősegítése, ideális esetben az ellátó helyek, intézmények bevonásával.

Szociális Mosoda működtetése

A lakótelepen élő hajléktalanok, valamint a súlyos háztartási adóssággal küzdő családok támogatására Szociális Mosoda működik. Az igénybe vevőknek heti 30 órában van lehetőségük ruhák, lakástextíliák tisztán tartásához használni a Szociális Mosodát.

Szolgáltatások:

- tájékoztatás, információnyújtás
- tisztálkodási, fürdési lehetőség, téli krízis időszakban étkezés biztosítása
- segítő kapcsolat
- szociális ügyintézés
- helyzetfelmérés, felderítő munka

- beavatkozás krízishelyzetben – krízisintervenció
- érdekérvényesítés segítése
- háziállatok védelmében való segítségnyújtás
- klubok, közösségépítő foglalkozások
- kreatív foglalkozások
- ünnepek közös megtartása: Karácsony, Húsvét, Szilveszter alkalmával

Egyéb szakmai tevékenység

- kapcsolattartás más szervezetekkel
- egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése
- közösségi szolgálatot teljesítők fogadása
- szervezetfejlesztés
- szupervízió
- önkéntesek foglalkoztatása
- szakmai továbbképzések

Ütemterv	
NAPPALI MELEGEDŐ és UTCAI GONDOZÓ SZOLGÁLAT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Nappali Melegedő üzemeltetése	folyamatos
Krízisértékelés biztosítása	folyamatos
Hétfégy téli krízis nyitva tartás	november 01.-március 31.
Szociális Mosoda	folyamatos
Utcai szociális munka	folyamatos
Filmklub	kéthetente 1 alkalom
Kreatív klub	negyedévente 1 alkalom
Rejtvény klub	kéthetente 1 alkalom
Olvasókör	kéthetente 1 alkalom
Zeneklub	hetente 1 alkalom
Közös főzés	évente 1 alkalom
Ünnepek közös megtartása	évente 3 alkalom
Közösségi programok a Nappali Melegedőben	havonta 2 alkalom
Adományosztás	igény szerint
Számítógépes készségfejlesztés	igény szerint
Konferenciákon, továbbképzéseken való részvétel	alkalmanként
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom, 2 nap
Szupervízió	egyéni szerződés szerint

10. sz. táblázat

Szállítási feladatok ellátása:

A Család- és Gyermejjóléti Központ a családgondozás egyes feladatainak ellátásához a Suzuki Wagon R személygépkocsit használja. Az Opel Movano kisbuszt a kerekesszékekkel közlekedő gyerekek, esetenként előforduló szállításakor veszik igénybe. A Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat az utcai szociális munka feladatellátása során a Suzuki SX4 típusú személygépjárművet használja.

Budapest, 2017. március 8.

Gráczter Irma
igazgató

Összefoglaló

a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat által fenntartott Egyesített Szociális Intézmény működésének 2016. évi törvényességi ellenőrzéséről

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) szabályozza a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások típusait, azok szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultsági feltételeket, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit. A szociális szolgáltatásokat/ intézményeket a törvény és a hozzá kapcsolódó rendeletek előírásai alapján kell működtetni. Szociális szolgáltatás, intézmény csak működési engedély birtokában működhet, amelyet a jelenleg hatályos jogszabályok rendelkezése alapján a Budapest Főváros Kormányhivatala Szociális és Gyámhivatal ad ki, ha a szolgáltatás vagy az intézmény megfelel a jogszabályban előírt feltételeknek.

Az Szt. 92/B. §. (1) bekezdés b) valamint a d) pontja rendelkezése alapján a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója az **önkormányzat, fenntartói jogkörben ellenőrzi az Egyesített Szociális Intézménye /1157 Budapest, Árendás köz 4-6./ (továbbiakban ESZI) működésének törvényességét, valamint ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét.**

A szociális szolgáltatások és szociális intézmények ellenőrzéseinek általános célja a szabályszerű működés biztosítása, a szociális szolgáltatást nyújtó működésének gyakorlata megfelel-e a működési engedélyben szereplő engedélyezett szolgáltatásoknak. A működési engedéllyel kapcsolatos rendelkezéseket a **szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet** tartalmazza.

Az intézmény szakmai munkájának értékelése a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (továbbiakban: miniszteri rendelet) 13. § által megfogalmazottak, és a kapcsolódó egyéb külön, valamint az ágazati jogszabályokban foglaltakon alapul. Továbbra is legfőbb szempont a vonatkozó jogszabályok előírásainak betartása, a jogkövető magatartás erősítése, az ellátást igénylők jogbiztonsága. A jelentés a 2016. évi feladatellátás vizsgálatát tartalmazza.

Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzata (továbbiakban: Önkormányzat) a fenti feladat ellátására létrehozta Egyesített Szociális Intézményét, mely az Alapító Okirat szerint 1999. óta biztosítja a mindenkori hatályos jogszabályok alapján előírt szociális alap-, és szakosított ellátásokat. A szociális, gyermek és ifjúságvédelmi területen dolgozó szakemberek a kerületben élők (minden korosztály) számára szociális és egészségügyi, ill. speciális szolgáltatásokat nyújtanak, mindennapi életükben felmerülő problémáik megoldásában segítenek. Az Önkormányzat által biztosított az Szt. 86. §-a szerint a személyes gondoskodás keretébe tartozó kötelező alábbi szociális alapszolgáltatásokat - az Szt. 85/B. § (1)-(2) bekezdésében leírt szabályozásnak megfelelően - a XV. Kerület fenntartásában az ESZI integrált szervezeti formában nyújtja, amely az egyesített intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában van rögzítve. Az ESZI központja és a szervezeti egységek alkotják a szervezet egészét.

Szolgáltatások szervezeti egységeként:

1. Területi Gondozás

A Területi Gondozás keretein belül igénybe vehető **alapszolgáltatások**:

- étkeztetés (Szt. 62.§)
- házi segítségnyújtás (Szt.63.§)
- nappali ellátás (Szt. 65/F. §)

Az ESZI a szociális alapszolgáltatásokon túl **szakosított ellátási formában** 12 férőhellyel átmeneti elhelyezést nyújtó intézményt *Időskorúak Gondozóházát* (Szt. 82.§) működteti, ellátja szakmai munkájának koordinálását és szakmai ellenőrzését.

2. Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO) felnőtt, értelmileg akadályozottak nappali ellátása

- étkeztetés (Szt. 65/F. § (4) bek.)
- nappali ellátás (Szt 65/F. §)
- gyógypedagógiai fejlesztés
- foglalkoztatás (szocioterápiás, szociális foglalkoztatás)
- egyéb szakmai tevékenységek
- foglalkoztatás külső foglalkoztatónál

3. Fejlesztő Gondozó Központ (FENO) súlyosan, halmozottan sérült fiatalok, felnőttek nappali ellátása - működési köre országos

- étkeztetés (Szt. 65/F. § (4) bek.)
- nappali ellátás (Szt. 65./F. §)
- fejlesztő nevelés-oktatás – helyben történik

4. Család-és Gyermekjóléti Központ (CsGyK)

Az intézmény eddigi életében a legnagyobb szervezeti, működési és szakmai integrációt eredményezte a korábban külön szervezeti egységként működő Újpalotai Családsegítő Szolgálat és a Fióka Gyermek- és Ifjúságjóléti Központ egyesítése. Létrejött egy szociális és gyermekjóléti alapellátást biztosító szolgálat, valamint egy kizárólag gyermekvédelmi, hatósági ügyekre szakosodott központ.

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** részeként működik az *Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely alapszolgáltatást biztosít, a *Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely a gyermekvédelmi hatósági eljárásokban működik közre, a *Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája* (MUFTI), valamint a *Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat*.

A XV. kerületi Önkormányzat, mint fenntartó az ESZI intézményeit, szolgáltatásait tekintve a hatályos ágazati jogszabályok által előírt, teljes körű ellátást biztosítja.

A szociális szolgáltatásokról szóló többször módosított 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet (továbbiakban önkormányzati rendelet) 11. § (1) bekezdés alapján az Egészségügyi Szociális és Esélyegyenlőségi

Bizottság minden év március 31-ig egyebek mellett ellenőrzi az Önkormányzat fenntartásában lévő személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények működésének törvényességét.

Általános működési feltételek, az intézmény alapidokumentumai:

AZ ESZI általános működési feltételeként rendelkezik:

- *Alapító Okirattal*, – az Intézmény egységes szerkezetbe foglalt Alapító Okiratát – a Budapest Főváros XV. kerület, Képviselő-testülete az **533/2016. (XI. 8.)** számú önkormányzati határozatával fogadta el.
- *az Egyesített Szociális Intézmény 2014-2018. évekre vonatkozó (módosított) Szakmai Programjával és annak IV. sz. mellékletét képező Szervezeti és Működési Szabályzattal (SZMSZ) melyet az Önkormányzat Képviselő-testületének Egészségügyi, Szociális, és Esélyegyenlőségi Bizottsága az **ESZB 614/2016. (XII. 7.)** számú határozatával hagyott jóvá, az Szt. 92/B. §.(1. bek. c.) pontja alapján.*

Az ESZI rendelkezik az Szt. és a miniszteri rendelet által előírt működéshez szükséges alábbi szakmai dokumentumokkal:

- *Munkatervben* határozza meg a feladatokat. A Szakmai Program, az SZMSZ és a *Házirend* egymással összhangban vannak. A 2016. évre jellemző folyamatos ágazati jogszabályi változások szükségessé tették e programok további aktualizálását, egységesítését.
- *Munkaügyi dokumentumok*, munkaköri leírások, működési nyilvántartások, továbbképzési terv az alapidokumentumokhoz igazodva szintén folyamatos átdolgozást igényelt.

Az ESZI központ és szervezeti egységei rendelkeznek az előírt és szükséges:

- *Szakhatósági és működési engedéllyel*, a működési engedélyek határozatlan idejűek.
- *Szabályzatokkal*, a szervezet működéséhez, a szakmai tevékenység végzéséhez
- Szabályzatok: iratkezelési, gazdálkodási, számviteli, pénzkezelési, anyaggazdálkodási leltár és selejtezési, vagyonvédelmi, műszaki ellátási, munkavédelmi, tűzvédelmi, gépjármű használati

A fenti dokumentációt központilag kezelik, a telephelyeken folyó szakmai munkához szükséges szabályzatok másolata a telephelyeken működő intézményegységekben megtalálhatóak. Az ESZI a jogszabályi rendelkezésnek megfelelően az adott telephelyein többféle szolgáltatást nyújtó szolgáltató intézmények esetében telephelyenként külön-külön egy-egy működési engedéllyel rendelkezik.

Az Egyesített Szociális Intézmény a gazdasági, működtetési feladatait un. Munkamegosztási megállapodás keretein belül végzi, melyben partnere a Gazdasági Működtetési Központ (GMK).

Az Intézmény igazgatóját a Képviselő-testület nevezi ki, személyét érintő munkáltatói kérdésekben a polgármester dönt. Az SZMSZ-ben szabályozottak szerint az Intézményt az igazgató képviseli, a munkáltatói jogokat az ESZI dolgozói tekintetében az igazgató gyakorolja.

Az intézményvezető által elkészített Szakmai Programot állami fenntartású szolgáltatás esetében az Szt. 92/B. § (1) bekezdés c) pont alapján a fenntartó hagyja jóvá. A Szakmai Programnak kötelezően tartalmaznia kell a (a hivatkozott 1/2000. (I. 7.) SzCsM) miniszteri rendelet 5/A. § (1) bekezdése szerinti tartalmi elemeket és e szakasz (2) bekezdés szerinti mellékleteket.

A *munkaköri leírások* az ESZI igazgatója által kiadott minta alapján egységesítődtek, szakmai tartalommal, az adott munkakör szerinti részletes leírással, szakma-specifikus jelleggel az egységek vezetői által készítetten az intézményvezetői jóváhagyást követően kaptak végleges formát. A munkaköri leírások egy-egy példánya a központban, illetve az egy-egy telephelyen működő szolgáltató intézmény esetében az ott dolgozó munkatársaké az adott telephelyek irattárában megtalálhatóak. A különböző dokumentumokban, munkaköri leírásokban használt munkaköri megnevezések a miniszteri rendelet melléklete szerinti megnevezésekkel megegyeznek.

A munkaköri leírások tartalmazzák az alapadatokon kívül,

- a munkakör betöltésének követelményeit
- a munkakör betöltőjének szakmai végzettségeit
- a függelmi viszonyokat, a helyettesítések, a kapcsolattartás rendjét,
- a közalkalmazottak általános, szakmai, munkakörével kapcsolatos, továbbképzésével kapcsolatos, valamint
- munka és tűzvédelemmel kapcsolatos feladatait,
- utasítást a munkaköri leírásban nem foglalt feladatok elvégzésére,
- egyeztetési kötelezettségeket, záró rendelkezéseket.

Az ESZI működésére vonatkozó engedélyek, szabályzatok

A Szt.-ben, illetve a Gyvt-ben meghatározott ellátások, szolgáltatások működési engedély alapján végezhetők. Az Szt. szerinti szociális szolgáltató intézmény, működési engedéllyel kapcsolatos rendelkezéseket **a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet** tartalmazza.

Figyelemmel a fentiekre, arra, hogy az Önkormányzat az ESZI keretein belül bentlakásos intézményt is működtet (Átmeneti ellátást nyújtó Időskorúak Gondozóháza) a működési engedélyek kiadására a jelenleg hatályos rendelkezés alapján Budapest Főváros Kormányhivatal Igazságügyi és Gyámügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály az illetékes hatóság.

Felügyeleti és más szervek által végzett szakmai ellenőrzések

Az intézmény egységvezetői az elmúlt évek jogszabályváltozásainak megfelelően folyamatosan megújult nyomtatványokkal végzik a szociális szolgáltatói tevékenységüket. Megállapítható, hogy az ESZI rendelkezik az 1/2000. (I. 7.) SzCsM miniszteri rendelet 5.§ rendelkezésének megfelelő alap-és szakmai dokumentumokkal. Az egyes dokumentumok érvényesek, hatályosak, a dokumentációt központilag kezelik. A telephelyeken folyó szakmai munkához szükséges szabályzatok másolata a telephelyeken működő egységekben megtalálhatóak, biztosított a megismerésük.

A **BFKH Szociális és Gyámhivatala** 2015 decemberében tartott még a FIÓKA Gyermek- és Ifjúságvédelmi Központban ellenőrzést, amely eredményeként a Kolozsvár utcai telephelyre

vonatkozóan a következőket állapította meg: „Az intézményben festés, felújítás, renoválás szükséges. A szolgáltatás teljes átköltöztetése indokolt lenne egy nagyobb és korszerűbb épületbe, a minimum környezeti feltételek meglétéhez. A jelenlegi állapot szinte a minimum követelményeknek sem felel meg, sem a dolgozók munkakörülményeit, sem a szolgáltatás nyújtásának körülményeit tekintve.” A Képviselő-testület a 489/2016. (X.4.) ök. számú határozatával úgy döntött, hogy a FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központ a Budapest XV., Árendás köz 4. szám alatti ingatlanba költözik. A döntésről szóló tájékoztatást a Kormányhivatal elfogadta és a hivatalból indított ellenőrzési eljárást megszüntette.

2016. február hónapban a **BFKH XIV. Kerületi Népegészségügyi Osztálya** közegészségügyi ellenőrzést tartott a Gondozó Házban, ahol az ellenőrzés során hibát nem találtak.

Márciusban az **NRSZH Szociális Hatósági Főosztálya** ellenőrzést tartott a szociális foglalkoztatás jogszerű működésének vonatkozásában. Ellenőrizte a jogszabályban foglalt rendelkezések betartását. Az ellenőrzés során észrevételeket tettek a fenntartó, illetve az intézmény megtett intézkedéseit követően a hatósági ellenőrzést az NRSZH lezárta.

Májusban a **MÁK Budapesti és Pest Megyei Igazgatósága** ellenőrizte a szociális foglalkoztatás és az utcai szociális munka feladatellátását. Az ellenőrzés célja a 2015. január 1-től 2015. december 31-ig terjedő időszakban az NRSZH-val kötött finanszírozási/támogatási szerződések alapján igénybevett támogatás elszámolásának szabályszerűsége, a közölt adatok valóságának, a felhasználás jogszerűségének vizsgálata volt. Az Igazgatóság megállapította, hogy a Fenntartó 2015. évre vonatkozóan teljesítette a finanszírozási szerződésben vállalt kötelezettségeit és feladatmutatót.

Az ESZI és a szociális szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek működésének személyi, tárgyi feltételei:

A működés személyi feltételei

Az ESZI **2016. évre** engedélyezett álláshelye változatlanul **150** álláshely. Ebből szakmai feladatellátásra **130,75** technikai feladatellátásra pedig **19.25** álláshely engedélyezett.

Az ESZI intézményeiben foglalkoztatott munkatársak aránya, szakképzettségüket tekintve megfelel az általános személyi feltételeket szabályozó *miniszteri rendelet 6. §-ban foglalt szakképesítési előírásoknak*.

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM. rendelet 15. §-ban előírtak alapján elkészített *képzési terv* alapján biztosítják a képzéseket, a kötelezően előírt kreditpontok megszerzése érdekében.

Az intézményben foglalkoztatott személy a feladatait az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában és a munkaköri leírásban foglaltak szerint végzi.

Az intézményben foglalkoztatott személy, valamint közeli hozzátartozója a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 685.§-ban foglaltak alapján az ellátásban részesülő személlyel tartási/életjáradéki szerződést az ellátás időtartama alatt, illetve annak megszűnésétől számított egy évig nem köthet. Ezt nyilatkozatban, vagy munkaköri leírásban rögzíteni szükséges, s természetesen minden foglalkoztatottnak benne van a személyi anyagában.

A működés tárgyi feltételei

Az ESZI szociális szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek működésének tárgyi feltételei:

A Szociális Városközpont kialakításának egyik fontos állomásaként az ESZI központja 2016. április havában átköltözött az újjalotai Árendás köz 4 - 6. szám alatti épületbe. Az intézmény székhelye, és telephelye (ÉNO) egymás szomszédságában, kibővült területen, felújított épületrészekben működnek, mely rendkívül fontos változás az intézmény életében. Az intézmény további telephelyei részben zöld övezetben családi házas lakókörnyezetben, részben a kerület újjalotai városrészének központjában lakóövezeti jellege szerint lakótelepi környezetben találhatóak.

A telephelyek bejáratainál a homlokzatra rögzített táblákon olvashatóak az épületben működő intézmény szervezeti egységeinek elnevezései, az épületek részben/teljesen akadálymentesítettek. A telephelyek tömegközlekedési eszközökkel jól megközelíthetőek, tárgyi, műszaki, és egyéb felszereltségük a szakmai programokban kitűzött feladatok ellátását, sikeres programok szervezését teszik lehetővé. Biztosított a dokumentációk adatvédelmi előírásoknak megfelelő zárható helyen történő tárolása.

A közösségi terek, a berendezési tárgyak, azok elhelyezése az ellátotti kör életkori sajátosságainak megfelelnek, fizikai, mentális és egészségi állapotuknak megfelelő környezetben növelik biztonságérzetüket. A közösségi együttlétre, pihenésre, az igénybevevők fogadására szükséges helyiségek és a foglalkoztatásokhoz szükséges csoportszobák biztosítottak.

A szállítási feladatokat az intézmény állományába tartozó hivatásos sofőr látja el egy Opel Movano 9 személyes gépkocsival, amely alkalmas kerek-székes személyek biztonságos szállítására. A Suzuki WagonR típusú gépkocsi az idősek nappali szállításához, az ÉNO szociális foglalkoztatásához, a kliensek szállításához, kisebb ügyintézesekhez nyújt hathatós segítséget. Az utcai szociális munkát a Suzuki SX4 személygépkocsival látják el az ügyeletben lévő munkatársak. A fenntartó biztosítja a szükséges karbantartást, az esetleges felújítási munkálatok elvégzését.

A szakmai működés minőségének javítása érdekében kidolgozott hatékonyságnövelő javaslatok és intézkedések illeszkednek a kerületi Szociális Szolgáltatástervezési koncepcióban megfogalmazott célkitűzésekhez, - figyelembe véve a Szociális térképben megjelölt sajátosságokat-, szorosan kapcsolódnak a Szociális Városközpont szakmai programjához. Általános cél a társadalmi kirekesztődés megelőzése, a differenciált kliens közeli egyéni szükségletekhez igazodó ellátások körének korszerűsítése, a naprakész információk gyors és pontos áramlása. Fontos a szakmai megújulás érdekében a nyújtott szolgáltatások minőségének monitorozása, az igénybevevők visszajelzéseinek kiértékelése, új igények felmérése, a szükségletfelmérés folyamatosságának megteremtése, a jó gyakorlatok átvétele/átadása, a kerületen túlmutató társadalmi kapcsolatok kiszélesítése. A szolgáltatási igény olyan rugalmas rendszerek felállítását teszi szükségessé, melyek újabb igényekhez alakíthatóak.

A XV. kerületben elérhető szociális alap- és szakellátások

A Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat az Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) szakmai egységein keresztül az Szt. 57. §. alapján szociális alapszolgáltatás keretébe tartozó ellátást, szolgáltatást.

Étkeztetés

Az Szt. 62. §-nak megfelelően az ESZI az étkeztetést a rászorultak részére a Területi Gondozás telephelyein, - az időseket segítő szolgálatoknál - a szociális konyha szolgáltatásán keresztül biztosítja, ennek keretében főétkezésként napi egyszeri meleg ételt biztosítanak azoknak, akik azt tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani önmaguknak, illetve eltartottaiknak.

Az étkezés igénybe vehető:

- helyben fogyasztással,
- elvitellel, illetve
- házhoz szállítva
- orvosi javaslatra indokoltan diétás étkezés, ezen kívül lehetséges a menü kiválasztása.

A telephelyek ügyeleti beosztással az év két napját kivéve (december 24.- és január 1.) minden nap nyitva tartanak. Hétféjére (szombat, vasárnap) is étkezést kérők esetében az étkezést az ESZI az adott időpontban ügyeletes telephelyei útján biztosítja. A tálaló konyhák rendelkeznek HACCP minősítéssel. Az étkezésért fizetendő térítési díj az önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint kerül megállapításra figyelembe véve az igénylő jövedelmi viszonyait

A főbb szabályokat a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet tartalmazza.

Házi segítségnyújtás

Az Szt. 63. § (2) bekezdésében felsorolt szolgáltatásokat a házi segítségnyújtás keretében az önálló életvitel fenntartása érdekében a szolgáltatást igénybe vevő személy részére saját lakókörnyezetében kell biztosítani. A miniszteri rendelet 25.§ (3) bekezdése a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott támogatásra jogosító gondozási tevékenységeket és résztvékenységeket határozza meg, melyeket az 5. sz. melléklet tartalmaz.

Gondozási tevékenységek

1. folyamatos segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása,
2. az orvos előírása szerinti alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása,
3. gyógytorna,
4. személyi és lakókörnyezeti higiéné kialakítása, megtartása,
5. közreműködés az igénylő háztartási tevékenységeiben,
6. segítségnyújtás az igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásában,
7. veszélyhelyzet kialakulásának megelőzése, veszélyhelyzet elhárítása,
8. más szociális ellátásokhoz jutás segítése.

A leginkább igényelt szolgáltatások: (bevásárlás, gyógyszer felírás - kiváltás, gyógyszeradagolás, vérnyomásmérés, fürdetés, etetés, ágyazás, ágyneműcsere, takarítás, mobilizálás, gyógytorna csekkek feladása, egyéb ügyintézesek.

2016. január 1-jétől a házi segítségnyújtás keretében két szolgáltatási altípus került megkülönböztetésre, **szociális segítség** (alacsony szintű szükséglet, mely nem kíván szakértelmet) és **személyi gondozás** („intenzív” szükséglet, gondozási ápolási kompetenciáknak megfelelő feladatok szociális és egészségügyi szakképesítés birtokában).

Az intézményvezetőnek felül kellett vizsgálnia a gondozási szükségletet, majd rögzíteni kellett a megállapított pontszámot és gondozási óraszámot az igénybevevői nyilvántartásban.

Szociális segítség keretében biztosítani kell:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést
- a háztartási tevékenységben való közreműködést
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, elhárításában nyújtott segítséget
- szükség esetén a bentlakásos intézménybe költözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását
- gondozási ápolási feladatok elvégzését.

A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet szabályozza az ellátás igénybevételét. Az igénybevétel átlagosan, 5-6 gondozott/gondozónő. Működési engedélyük 207 fő ellátására ad lehetőséget, míg az ellátotti létszám csupán 146 fő. Összesen 85 fő került ki a rendszerből, melynek oka elköltözés, elhalálozás és az új szabályozásból adódó változó körülmények, amelyet ez a korosztály nehezen visel.

Térítési díjat havonta utólag, az önkormányzati rendeletben szabályozottak szerint a jövedelmük figyelembe vételével fizetnek az ellátást igénybe vevők. A gondozási szükséglet vizsgálata és megállapítása intézményvezetői hatáskör, együttműködést igényel a kliens házi orvosával, akire szintén komoly felelősség hárul az adatlap kitöltésénél, a gondozási szükséglet megállapításánál.

A gondozónők, a gondozási feladatokat a gondozási szükségletet figyelembe véve, az elkészített egyéni gondozási tervben meghatározottak szerint látják el és a gondozási tevékenységre fordított időről naponta vezetik a gondozási naplót. Az értékelő lapokból nyomon követhető az ellátottak állapotának alakulása.

Naponta tartanak eszmegbeszéléseket, illetve szükség szerint munkaértekezletet. A házi gondozó szolgálat hozzájárul ahhoz, hogy minél később kerüljenek ki a segítségre szoruló idős emberek megszokott környezetükből. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás iránt érdeklődő XV. kerületi lakosoknak és hozzátartozóiknak információnyújtással segítünk, - megadjuk a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás koordinátori feladatait ellátó személy nevét és elérhetőségét.

Nappali ellátás (Idősek Klubja)

Az Idősek Klubja - az Szt. 65/F. szakasz (1) bekezdés a) pontjába tartozó - elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális, mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint az ellátottak napközbeni étkeztetésére szolgál.

Az Idősek Klubjaiban a napi nyitvatartási idő - igazodva a helyi igényekhez - 5 napos nyitvatartási rendben munkanapokon hétfőtől péntekig 8-16 között biztosít nappali ellátást, ez megfelel a miniszteri rendelet 76. § előírásainak. A hivatkozott miniszteri rendelet e szakasza alapján „A nappali ellátást nyújtó intézmények nyitvatartási idejét a helyi igényeknek megfelelően kell meghatározni, de az napi hat óránál kevesebb nem lehet.”

Az engedélyezett férőhelyek száma 185 fő, klubtag 295 fő. A nappali ellátást igénylők klubtagsági kártyájukkal szabadon látogathatják mindhárom klub rendezvényeit. Tervezett bővítés a 2017. évtől +12 fő demenciával élő időskorú kerületi lakos nappali ellátásának biztosítása.

A nappali ellátás keretében nyújtott szolgáltatások hozzájárulnak az idős emberek napirendjének kialakításához, a közösségi élet, a társas kapcsolatok ápolásához ezzel, megakadályozva az elszigetelődésüket, javítva az életminőségüket.

Nappali ellátás (ÉNO)

A felnőtt, értelmileg akadályozottak nappali ellátását, szociális foglalkoztatását biztosítja a kerületi ÉNO 32 fő engedélyezett férőhelyen. Gyógypedagógiai fejlesztés keretein belül feladataik a képességek szinten tartása és fejlesztése egyéni és kiscsoportos formában, a foglalkoztatás megszervezése, kapcsolattartás, tanácsadás az ellátottak családtagjaival. Kapcsolati háló építése közösségi programok szervezésével, szakmai terephely működtetésével, valamint egyesületi szerepvállalással az ellátottak társadalmi integrációjának elősegítése.

A foglalkoztatási rehabilitáció-rehabilitáció célja a *külső foglalkoztatás*, a munkaerő-piaci integráció elérése. Az ÉNO szakmai munkájának jelentős részét az intézményen belüli foglalkoztatás és háttérének biztosítása, megszervezése, dokumentálása, valamint a folyamatos felügyelet biztosítása teszi ki. Sajátos arculattal rendelkező a nappali ellátás keretein túlmutató kézzelfogható eredményeket felmutató intézményegység az ÉNO. Művészeti tevékenységük közösségépítő szemléletformálás.

Fejlesztő Gondozó Központ (FENO)

A Fejlesztő Gondozó Központ 2016-ban is 36 férőhellyel működő nappali ellátást, szolgáltatásokat biztosított a súlyosan, halmozottan sérült fiatalok, felnőttek számára. Működési engedélyük országos szintű. Speciális ellátásuk bár a fogyatékosok nappali ellátásának keretein belül működik, nem hasonlítható össze az ÉNO ellátottainak gondozási szükségleteivel.

Az intézményben két intézményhez tartozó kollégák dolgoznak együtt. Partnerük, a Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola, Szakközépiskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Fejlesztő Nevelés - Oktatást Végző Iskola. Folyamatosan csökken a tanköteles ellátottak aránya. Funkcióját, felépítését, működési hagyományait illetően valóssá vált a profiltisztítás igénye, visszatérő, egyre inkább sürgető igényné vált a támogatott lakhatás megoldásának kérdése.

Az ellátásokért illetve szolgáltatásokért fizetendő térítési díjak:

A nappali ellátásért, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásért, szolgáltatások igénybevételeért térítési díjat kell fizetni.

A fizetendő térítési díj mértéke az Szt. rendelkezései, valamint a részletes szabályokat tartalmazó *a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról* szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet szabályainak figyelembe vételével a 7/2005. (IV. 4.) ök. számú helyi önkormányzati rendeletben került meghatározásra. A szociális rászorultság vizsgálata az igénybevevők esetében megtörtént.

Gondozó Ház - Nyugdíjsház

Szakosított ellátás keretein belül átmeneti elhelyezést biztosít Budapest Főváros XV. kerület Önkormányzata **12 fő** számára az **Időskorúak Gondozóházában**.

Az Szt. 82. § Az idősök gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátásra legfeljebb egy évig kerülhet sor. A határidő elteltét megelőzően egy hónappal az intézmény vezetője megvizsgálja, hogy az ellátást igénybe vevő családi környezetébe visszahelyezhető-e, illetve ellátása személyes gondoskodás útján biztosítható-e.

A bentlakásos intézmény alapfeladatát meghaladó egyéb szolgáltatásokat is nyújthat. (fodrászat, pedikűr stb.) Ezeket a szolgáltatásokat intézményi jogviszonyban nem álló személy is igénybe veheti. A bentlakásos intézmény az ellátást igénybe vevő részére az Szt. 67. § (1) bekezdésében meghatározott teljes körű ellátást biztosítja. A bentlakásos intézményben folyó gondozási tevékenység alatt az intézmény szolgáltatását igénybe vevő személy részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására és szinten tartására kerül sor.

Az Időskorúak Gondozóházának életterét képezi az újjalotai Nyugdíjsház épületének három apartmanja, az igényesen kialakított udvar és a kiegészítő helyiségek (ebédlő, tálalókonyha, mosásra és tisztálkodásra alkalmas helyiségek, valamint egy több funkciót betöltő szoba (iroda, orvosi szoba, ügyeleti szoba, nővéri öltöző). A nap 24 órájában gondozási és alapápolási feladatokat lát el az itt dolgozó szakképzett személyzet. Az elhelyezési lehetőségek miatt házaspárokat, és demens időseket nem tudnak fogadni, speciális igényeket nem tudnak kielégíteni. 2016. évben az ellátást éves szinten 24 fő vette igénybe. A szakszerű ellátás mellett napi háromszori étkezést biztosítanak.

A **Nyugdíjsház** lakói is igénybe vehetnek étkeztetési szolgáltatást és házi segítségnyújtást az önkormányzati rendeletben szereplő térítési díjak megfizetésével. Házi segítségnyújtás esetén az előzetes gondozási szükséglet vizsgálata előfeltétel. Az ellátást a legközelebb lévő (Kontyfa u. 3. sz. alatti) területi ellátási kötelezettséggel bíró gondozási egység biztosítja számukra.

Család-és Gyermekjóléti Központ (CsGyK)

2016. január 1-jétől családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan működhet, család- és gyermekjóléti szolgálat vagy család- és gyermekjóléti központ keretében. A hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása kötelezően a járásszékhelyek települési önkormányzataihoz kerültek.

Család- és gyermekjóléti szolgálat feladatai:

- információnyújtás, jelzőrendszer működtetése, kríziskezelés, esetmenedzselés-koordináció,
- az ellátásokhoz való hozzájutás elősegítése
- természetbeni, pénzbeli ellátások nyújtásához való segítő szolgáltatás
- általános tanácsadások, családgondozás, egyéni és csoportos készségfejlesztés, közösségfejlesztés
- folyamatos kapcsolattartás és együttműködés

Család- és gyermekjóléti központ feladatai:

Hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatok

- javaslat hatósági intézkedésre

- feladatellátás gyámhatósági intézkedés alapján
- családgondozás a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében
- utógondozás
- Speciális szolgáltatások*
- kapcsolattartás elősegítése, kapcsolattartási ügyelet
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti ügyelet
- utcai, lakótelepi szociális munka
- kórházi szociális munka
- jogi tájékoztatásnyújtás
- pszichológiai tanácsadás
- családkonzultáció, családterápia, családi döntéshozó konferencia biztosítása
- szakmai támogatás nyújtása az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára
- szociális diagnózis készítése, szükségletfelmérés

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás, amely térítésmentesen és önkéntesen vehető igénybe.

Jellemzővé vált a komplex esetkezelés, esetmenedzselés. Az egyéni esetkezelés mellett a szakmai munka jelentős része a csoportokkal végzett szociális munka, tanácsadás, a támogatásokhoz való hozzáférés és az önálló ügyintézés elsajátításának segítése.

Minden évben visszatérő esemény az ún. „**Éves konferencia**” amikor a jelzőrendszer tagjai ill. a kerületben működő gyerekekkel foglalkozó szakemberek tanácskoznak, a gyermekvédelmi tevékenységük során felmerülő szakmai kérdésekre, problémáikra közösen keresik a megoldásokat a helyi döntéshozókkal. Ezek a rendezvények kiemelten fontosak, minőséget, szakmai színvonalat képviselnek a kerület szociális szolgáltatásrendszerében és a hozzájuk kapcsolódó intézmények életében. Rendkívül fontos a munkatársak szakmai elkötelezettsége, amelyet kamatoztatnak családgondozói tevékenységük során.

A munkanélküli fiatalok tanácsadó irodája (MUFTI) szakmai programjai ismertek a kerületi fiatalok körében. A korábbi évekhez hasonlóan, többnyire az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező fiatalokkal dolgoznak. Szoros munkakapcsolatot építettek ki a kerületi Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat (GYIÖK) és a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) munkatársaival. Pszichiátriai és szenvedélybetegek esetében, a Humán Sztráda Nonprofit Kft. közösségi ellátásainak szociális munkatársaival együttműködve nyújtanak segítséget.

Nappali melegedő és Utcái Gondozó Szolgálat

A Szociális Mosoda szolgáltatásai mellett számos új szolgáltatást és programot vezettek be a Nappali Melegedőben. A munkatársak a felmerülő igényeknek megfelelő rendszeres *klubfoglalkozásokat* tartanak, melyek lényege elsődlegesen a hasznos időtöltés.

Az Utcái Gondozó Szolgálat által készített szociális térképen megjelölték a hajléktalanok által lakott területeket és a kerületben található hajléktalanok által is igénybe vehető szociális, egészségügyi, hatósági és önkormányzati intézményeket, valamint a téli tejárat helyszíneit. Segítenek az álláskeresésben, a szálláskeresésben, az iratok pótlásában, a szociális ellátásokhoz való hozzájutásban, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

Ügyfeleik 89%-a aktív korú, az előző évekhez hasonlóan magas az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező kliensek száma, mely nehezíti a sikeres munkaerő-piaci integrációjukat.

A krízishelyzetben lévőknek legalább öt napra tartós élelmiszert tudnak adni a családsegítő munkatársai. Hatékony és professzionális munkavégzésüket segíti a pályázaton nyert Suzuki SX4 típusú személyautó.

Az Utcai Gondozó Szolgálat szociális munkásai és a Rendészeti Osztály Közterület-felügyeleti munkatársai szoros kapcsolatban állnak, közösen látogatják azokat a helyszíneket, ahonnan jellemzően hajléktalan személyekkel kapcsolatos lakossági bejelentések érkeznek.

Ellátási szerződések, együttműködések:

A **Szociális és Rehabilitációs Alapítvány (SZÉRA)** működését Budapest XV. kerületében 1997-ben kezdte meg önkormányzati intézményként. A kezdetektől gyermekvédelmi és hajléktalan ellátást egyaránt nyújtanak bentlakásos formában. Így Családok Átmeneti Otthonát (18 hónapos ellátási időtartammal) és hajléktalan férfiak rehabilitációs intézményét (36 hónap ellátási időtartammal) működtetnek. Szakmai programjaik hatékonyabb megvalósítása érdekében 2000-ben non-profit szervezetté alakultak és azóta is ebben a civil szervezeti formában végzik tevékenységüket. A több éves jó együttműködésnek köszönhetően Budapest XV. kerületének Önkormányzata ellátási szerződést kötött Alapítványukkal.

Az „**Aranyhíd**” **Gyermekek Átmeneti Otthona** 2001. évtől a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti ellátások egyik formája keretében, *a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról* szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján működik. A Hajnal utcai központban olyan kiskorú gyermekeket fogadnak a XV. kerületből, akiknek felügyelete, ellátása, gondozása hosszabb vagy rövidebb, de egy évnél nem hosszabb időszakban hozzátartozóik által nem megoldható. Az ellátási szerződés alapján azokat a gyerekeket fogadják, akiket előzetesen a „Fióka” családgondozói javasoltak felvételre. Ez az ellátási forma legtöbb esetben a szülők életvezetési problémái, lakhatási nehézségei miatt válik szükségessé.

Helyettes szülői feladatok ellátására a 2004. évtől van ellátási szerződése a XV. kerületi Önkormányzatnak a XX. Kerület Önkormányzatával, a szerződés jelenleg is hatályos, gyakorlati megvalósításra azonban még nem volt szükség.

A **Humán Sztráda Kft.** és a „**Félúton**” **Alapítvány** a pszichiátriai és szenvedélybetegek közösségi ellátását, valamint a pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali és átmeneti ellátását folyamatosan biztosítja az ellátási szerződésben meghatározottak alapján. Az ESZI munkatársai a közösségi ellátások koordinátorával tudják realizálni szakmai egyeztetéseiket. Napi problémájuk a pszichiátriai betegek elhelyezése, legalább nappali ellátásának biztosítása. Társuló problémák még a megváltozott munkaképesség, a foglalkoztatási, elhelyezkedési és az ebből következő pénzügyi nehézségek.

Az országos nyilvántartási és jelentési rendszerek működése

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (továbbiakban NRSZH) a Központi Elektronikus Nyilvántartási rendszer (továbbiakban: KENYSZI) működésével létrehozta a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások/ellátások igénybevételeinek nyilvántartására szolgáló egységes elektronikus országos nyilvántartását.

A Szociális Ágazati Portálon található rendszerfelület (MÜKENG) adatbázisának kialakítása eredményeként a szolgáltatási nyilvántartások bejegyzéséhez szükséges adatszolgáltatás megtörtént, mely a működési engedélyek módosítási kérelmeinek ügyintézését teszi lehetővé elektronikusan. Az új rendszerfelület a Szociális Regiszter és az Igénybevevői nyilvántartás

(KENYSZI) alapjaira épül. Az elektronikus nyilvántartási rendszer létrehozásának fő célkitűzései az engedélyező hatóságok leterheltségének enyhítése, az eljárás gyorsítása, egységesítése.

Az ESZI szakmai tevékenysége értékelésének összefoglalása

- Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy az ESZI Alapító Okirata, az SZMSZ a Képviselő-testület által, míg a Szakmai program az Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság által elfogadásra került, hatályos.
- Az ESZI telephelyei rendelkeznek a működéshez szükséges jogszabályokban előírt feltételekkel.
- Az intézményekben használt, az igénybevételről vezetett nyilvántartások, a jogszabályokban előírt mellékletek adattartalmának megfelelőek.
- A tárgyi feltételek általánosságban megfelelnek a jogszabályokban meghatározottaknak, az ellátottak egészségi állapotának, életkorának. Az ESZI munkatársai számára biztosítottak a feladat végzéshez szükséges eszközök.
- A személyi állomány szakképzettsége megfelel a jogszabályban előírtaknak.

Feladatellátás értékelése

- Az ellenőrzött időszakban az ESZI tevékenysége megfelel a működési engedélyekben foglaltaknak, illetve a vonatkozó hivatkozott hatályos ágazati jogszabályok előírásainak.
- A Szakmai Programban a helyi igények és a fenntartó elvárásai alapján megfogalmazottak, a munkatervben történő lebontás alapján elvégzett feladatok során megvalósultak. Az előírt célok a különböző ellátási területeken teljesültek.
- Az Egyesített Szociális Intézmény a Hivatalok érintett osztályaival, az egészségügyi intézmények szakdolgozóival, a szociális és gyermekvédelmi társintézményekkel, valamint a kerületi rendőrség illetékes munkatársaival együttműködve végzi munkáját.

Az ellenőrzés során tapasztaltak alapján az ellenőrzés megállapításai

- Az intézmények által nyújtott ellátások az egész kerületet átfedik.
- Az ESZI intézményegységeinél a működéshez előírt alapdokumentumok hatályosak, a jelenleg kiadott működési engedélyk érvényesek, határozatlan idejűek.
- Az ellátási formák a szakmai jogszabályban foglaltaknak megfelelnek.
- A használt nyomtatványok, valamint a vezetett nyilvántartások tartalma megfelel a jogszabályi előírásoknak, vezetésük egységes. A vezetett nyilvántartások rögzítik az elvégzett feladatokat.
- Az értékelési időszakban az intézmény tevékenysége megfelel a működési engedély, illetve a hivatkozott jogszabályok előírásainak.
- Az ESZI szakmai feladatainak ellátása megfelelő színvonalú, a dolgozók kreatívak, megújulásra képesek, szakmailag felkészültek, munkájukat elkötelezetten, hivatástudattal, empátiával végzik.

Összességében megállapítható, hogy az Egyesített Szociális Intézmény a helyi szociális ellátórendszerben alapvető szerepet tölt be, az általuk - a vonatkozó jogszabályok alapján - végzett munka biztosítja a szociális feladatok eredményes ellátását a szociális szolgáltatásokat igénybevevők megelégedésére.

Jövőre vonatkozó tervek, további feladatok

Az Szt., a Gyvt., valamint az egyes kapcsolódó törvények és kormányrendeletek módosításai új feladatok elé állították az integrált intézmény megújuló intézményegységeit.

- Fokozott figyelmet kell fordítani a jogszabályváltozásokat követő folyamatosan aktualizált szabályzatokra, nyilvántartásokra, ellátotti dokumentációkra, a különböző ellátási formák igénybeviteléről vezetett kötelezően előírt megállapodások, nyilvántartások jogszabályban meghatározott tartalmi követelményeinek betartására.
- Továbbra is fontos a jövőre vonatkozóan a pályázati rendszerben finanszírozott ellátások fenntarthatóságának, szükségességének megvizsgálása és elemzése.
- Szükséges felülvizsgálni az ellátási szerződések szakmai tartalmát, az átvállalt szolgáltatások helyi megvalósításának lehetőségeit (pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátása, foglalkoztatása, fogyatékkal élők támogatott lakhatása, demenciával élők átmeneti ellátása).
- Kiemelten fontos feladat a jó munkakapcsolat megőrzése az egészségügyi szolgáltatókkal, a fővárosban és az agglomerációban található állami, magán és egyházi bentlakásos intézmények fenntartóival, képviselőivel, a helyi civil szervezetekkel és más támogatókkal.

Budapest, 2017. március 10.

Varga Klára
intézményi referens